

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Zlomljena ruska ofenziva.

Sv. Ciril in Metod.

Dan 5. julija smo obhajali Slovenci vedno slovesno. Po gorah so goreli kresovi, po hišah je bilo praznovanje, po cerkvah službe božje, po društvi govori in petje. Zahvaljevali smo se Bogu, da nam je poslal po sv. blagovestnikih Cirilu in Metodu luč e-đinozveličavne katoliške vere in omike. Kajti ne samo vero sta nam prinesla, ampak ustanovila sta nam tudi podlago za vso našo omiko s tem, da sta nam prinesla abecedo. Prišla sta med nas v eni roki križ, v drugi knjigo, ne pa v eni roki meč in v drugi križ!

Letos bomo že drugičkrat obhajali god svojih blagovestnikov v vojskinem času. Tudi letos se ta spomin n bo mogel obhajati slovesno, kajti: Kako se naj veselimo, ko naši bratje na bojiščih trpijo velike napore in tvegajo svoje življenje za našo varnost?! Pač pa hočemo ta spomin kakor lani tako tudi letos obhajati sicer tiho, vendar pa prisrčno in pomenljivo.

Sv. Ciril in Metod sta nam oznanjala ono sveto vero, ki nam zagotavlja mir, katerega svet ne more dati. Sprli so se narodi in narod je vzdignil orožje proti narodu. Naši sovražniki nočejo spoznati, da nam delaio krivico, in da se borijo za slabo reč. Samo On, ki vlada vsemir, lahko poseže tukaj vmes, razsvetli sovražnike, ki se nahajajo v zmoti ter jim vlije duh miru in sprave. Sv. Cirila in Metoda, ki sta prinesla mir našim srcem, prosimo, da pri Vsemogočnemu sprosita tudi zunanji mir naši avstrijski in s tem tudi slovenski domovini.

V domačem jeziku sta nam oznanjala sv. Ciril in Metod sv. vero. Do srca se pride vsakemu človeku le z domačo besedo. Tuje govorice se človek posluhuje, kadar hoče od tujega človeka usluge, toda med ljubimi domačimi nam je najljubši ljubi domači jezik. Dobro poznavajoč to dušeslovno stran človeškega srca, sta sv. brata, čeprav iz Soluna doma in po rodu Grka, prišla med nas z našo domačo govorico. S tem sta si odprla vrata do naših src. Za to veljata sv. Ciril in Metod med nami tudi kot zaš-

čitnika plemenite narodne zavesti, ki ljubi, kar je slovenskega, a ne sovraži, kar je tujega. Sv. blagovestnika, Vaju prosimo, bodita v teh viharjih časih pri vseh Slovencih skrbna zaščitnika prave in blage narodne zavesti. Naj se nihče, ki je na bojišču in nihče, ki je doma, ne izgubi v teh razburkanih časih iz naše skupne slovenske hiše. Ljubezen do slovenske zemlje naj gori s starim plamenom naprej v naših srcih, naj se vžiga z večjo silo pri vseh mlačežih in naj objame z vsem svojim plemenitim žarom našo ljubo mladino. Sv. Ciril in Metod, ščitita Slovence, njih govorico in pravice!

S križem in s knjigo sta prišla sv. brata med nas. Katoliška narodna omika se je pod zaščito svetih blagovestnikov začela zadnja desetletja mogočno širiti med nami Slovenci. Cerkevno življenje se je nanovo razcvetelo, izobraževalna in gospodarska organizacija je pognala globoke korenine med nami. Vse javno življenje se je med Slovenci prenavljalo v pravem katoliškonarodnem duhu. Bili smo sicer majhen narod, toda z božjo pomočjo in lastnim delom — s sv. križem in s knjigo — smo postali trdni, jekleni, močni na zunaj in znotraj. Vojska je naravnim potom ustavila naše organizatorično delovanje. Toda, sv. Ciril in Metod, ko pride mir, takrat začnemo zopet z novimi silami delovati za blagor ljudstva in Vaju prosimo, da nam zasigurata blagoslov božji, od katerega je vse odvisno.

Le obhajajmo dne 5. julija god sv. Cirila in Metoda, ne sicer veselo in šumno, ampak mirno in prisrčno, kakor se spodobi za sedanji čas in za velike življenjske potrebe našega slovenskega ljudstva.

Ali se bodo svinje rekvirirale?

Nepošteni prekupeci radi strašijo ljudstvo, da bo država ta ali oni pridelek rekvirirala, in vedno se naidejo še malopoučeni ljudje, ki mislijo, da država za rekvirirane stvari sploh nič ne plača. Vsled tega imajo prekupeci lahko delo, da dobijo za majhen de-

nar drage pridelke, katere bi država seveda pošteno plačala. Večkrat pa se zgodi, da prekupeci namenoma razglasijo krivo vest, da bo država kaj rekvirirala, čeprav država niti od daleč na to ne misli. Za to je treba vesti o rekviriranju sprejemati vedno z veliko previdnostjo.

In že se nam poroča da so tudi prekupeci že na delu, ki izrabljajo to vest za svoje špekulacije nasproti našemu kmetu.

Mi smo se takoj obrnili na c. kr. oblast ter vprašali, koliko je na vesti resničnega. Reklo se je nam, da se še na merodajnih mestih ni niti posvetovalo, še manj pa sklepalo o rekviriranju svinj, da je torej za sedaj gotovo, da se v kratkem času ne bo pričelo z rekviriranjem svinj. Prosimo torej ljudi, da se naj ne razburjajo dalje in naj ne nasedajo prekupecem in špekulantom na lim.

O rekviriranju svinj se ni govorilo še dosedaj na nobenem merodajnem mestu in se na to sedaj nikjer ne misli. Saj imamo itak veliko pomanjkanje masti in z rekviriranjem svinj bi pomanjkanje postalo še večje. Sicer pa smo se tudi lahko na izkušnjah, ki jih je imela Nemčija kot začetkom vojske z rekviriranjem svinj, mnogo naučili, da si bomo pot rekviriranja dobro premislili, predno krenemo na njo.

Pač pa je vseministrski strokovni odbor za preskrbovanje ljudstva z živili pred kratkim sklenil priporočati vladi: a) kako naj pospešuje pridobivanje živalske in rastlinske masti in b) kako se naj uredi preskrbovanje prebivalstva z mesom in mastjo.

A) Za pridobivanje živalske in rastlinske masti je omenjeni odbor postavil ta-le načela: Vojnoprometni žitni zavod in osrednji zavod za krmila naj poskrbita za bogato zalogo krmil. V poštev pridejo za krmila krave, svinje, ovce in izmed perutnine gosi. Na podlagi živinskega katastra za govedo se naj u-

LISTER.

Legenda o miru.

Legendo imenujemo pripoved, v kateri se dogodka čudovito razvija, kakor v pravljicah in v pripovedkah. Legenda se lahko naslanja na zgodovinsko resničnost, navadno pa je plod bujne in proste ljudske domišljije. Legenda se rodi v narodu, živi in umrje z njim. Priobčujemo legendo o miru, katero je zapisal Ivan Stukelj v „S. N.“ Kajpada je ta legenda brez zgodovinske podlage. Ivan Stukelj piše:

V kmečkem domu se je porodil deček, ljubko dete, polno čilega zdravja. Boter in babica sta z velikim ponosom ponesla novorojenčka h krstu v bližnjo župnijsko cerkev. Pred sv. krstnim obredom so odgrnili dete. Tu glej čudo, namesto deteta je v plencah atripala gibka — riba. Sam župnik je zastrmel nad tem čudesom.

Čez nekaj časa pa je župnik mirno zapovedal botru:

„Ponesite to domu! Ako se doma izpremeni zopet v dete, povrnite se z njim takoj semkaj, da je krstni!“

Boter in babica sta se vrnila domu k materi in

glej: riba se je pretvorila nazaj v dete. Zato sta se zopet napotila v cerkev.

Ko so pa pred sv. krstom odkrili dete, je cepetalo v plencah drobno, živahno — žrebe.

Vsi so zastrmeli nad tem novim čudesom. Župnik pa je mirno nasvetoval:

„Nesite to zopet domu! Ako se doma iznova izpremeni v dete, mi je morate precej prinesiti, da je krstni!“

Boter in babica obljubita.

Prišedša domov, sta odgrnila — in glej, mesto žrebeta je v plencah mirno spavalo dete.

Odpravita se z detetom tretjič v cerkev. Babica odgrne pregrinjalec z deteta in glej čudo, namesto deteta gleda iz plenice — zlat klas.

Župnik pa sedaj ni odložil obredne knjige, ampak je krstil zlat klas kot pravo dete na ime svetega Jakoba.

Ko sta se boter in babica povrnila k materi, se je klas pretvoril zopet v dete.

Mati je drhtela od strahu, kaj se boče še zgodilo z njenim detetom, da so se nad njim pojavila še taka čudesa.

A čuj, dete je odprlo usteca in izpregovorilo:

„Gorje, gorje bi bilo zemlji, ako bi me bil župnik krstil kot ribo. Silne povodnji, kakoršnih še ni bilo od občnega potopa, bi poplavlile plošna polja in ljudje bi potem umirali od lakote!“

„Gorje, gorje pa bi bilo zemlji tudi tedaj, ko bi me bil župnik krstil kot žrebe. Vojske proti vojskam, ogromne, orjaške, še s silnejšimi grozotami kakor sedaj bi zaživljale po vsej zemlji. Konjska kopita bi poteptala, pomanjdrala lepo zemljo, da bi slednjič na njej ostal samo en jezdec in en konj!“

„Blagor pa narodom, da me je župnik krstil kot klas. Ko bo ta dozorel, tedaj se povrne na zemljo zopet blaženi mir, po katerem hrepene ljudstva z vso svojo dušo!“

Izpregovorivši te besede, je dete umolknilo, zaklopilo oči in sladko zaspančkalo.

Odslej ne govori več, ampak se dalje razvija, kakor druga deteta, ličica se mu polni in rdeče, v sanjah pa se mu krožijo usteca v sladek nasmeh, ko mirno spava v zibiki.

K materi prihajajo sorodniki, znanci in sosedje in imajo veselje z detetom, ki od časa do časa odpre svoje lepe, modre oči, iz katerih seva rajski — mir.

Vas Oplotnica, čadramske župnije, v konjiškem okraju na Štajerskem, ima to čast, da se je v njej porodilo ono čudno dete, katero je krstil čadramski župnik. Ta govorica kroži že mesec dni tukaj pri nas na Frankolovem in po okolici. Imenitno je gledati ljudi, kako sprejemajo to novico. Tu so lahko verneži, ki bi takoj verjeli to pripovedko, ako bi jim odločno

redi dobivanje surovega masla in loja. Kot središča organizacije za dobavo surovega masla se naj glasijo velika živinorejska podjetja in mlekarske zadruge. Kar imajo več kakor potrebujejo za lastno potrebo, naj oddajo na določeno zbirališče. Tje naj prodajejo po najvišjih cenah tudi kmetje, ker jim preostaja na surovem maslu. Dobava loja se organizira po javnih in zasebnih mesnicah. Tudi za svinje naj se ustvari natančen kataster. Klanje praseta, manj kot tri mesece starih, se prepove. Za svinje in odločke se naj določijo najvišje cene po živi vagi. Za nakupovanje svinj se mora imeti posebno dovoljenje. Vporaba masti se naj uredi po čeli državi enotno, pri čemur se je treba ozirati na lastno uporabo pridelovalcev. Ogrsko mast naj kupuje in razdeljuje oblast, ne pa špekulantje. Z oljem (vseh vrst) naj še nadalje razpolaga osrednji zavod za olje in mast kot dosej. Za mast in olje se naj poslavijo primerno visoke cene, ki bodo podžigale živinorejce, da pridelajo veliko masti. Za uporabo olja in masti se naj vpeljejo posebne karte.

B) Da bo dovolj živine in mesa, naj ustanovi država poseben osrednji odbor za dobavo živine in mesa. Ta zavod naj skrbi, da se ohrani sedanje število goveje živine, da se zviša število klavne živine in da se pomnoži pridobivanje mleka in surovega masla. V to svrhu se naj skrbi, naravnost siliti, da ljudje gojijo živinorejo, osobito svinjerejo, ker so svinje za dobavo mesa in masti najpripravnije. Govede se ne sme več zaklati, kakor je na leto priraste. Klanje doma mora dovoliti oblast. Sedanja brezmesna dneva se naj vpeljejo kot prava postna dneva, ob katerih ni dobiti sploh nikakega mesa. Jedilni listi v gostilnah se naj skrepijo. Vlada naj skrbi, da bo iz Ogrske dobila na leto vsaj 300000 govedi in blizu 1.000.000 svinj, kakor v mirnih časih.

To so nasveti vseministrskega odbora za preskrbovanje ljudstva z živili, katere bodo ministrstva seveda vpoštevala in v kratkem izdala tozadevne odredbe. Toda tudi v teh nasvetih, ki so se sklepali pred kratkim na Dunaju, še niso sedaj besede govora o rekviriranju svinj. Mislimo, da smo v tej stvari boljše poučeni, kakor kateri drugi list. Svinjerejci, redite dalje mirno in pridno svinje sebi in splošnosti v korist ter se ne dajte strahiti po neutemeljenih vesteh in se izrabljati po nepoštenih prekupovalcih!

Nova sredstva v boju proti trtnim boleznim.

Vsled pomanjkanja in silnega podraženja galice in žvepla se trudijo industrijski krogi v zvezi s strokovnjaki na polju zatiranja parazitčnih boleznih rastlin, da bi iznašli nadomestila in nova sredstva, ki bi bila pripravna za zatiranje trtnih bolezni.

Tako bo vojska prinesla marsikaj novega tudi za vinogradnike.

Pri presojanju novih sredstev proti peronospori je treba ločiti med baker vsebujočimi in baker ne vsebujočimi sredstvi.

Baker vsebujoča sredstva obstoje po večini iz

ne-ugovarjali neumni Tomaži. Ob orjaški borbi narodov, kakoršne še ni videl svet, ki trpi sedaj pod grozoto vojne s tolikimi žrtvami, ki jih ni moči prešteti in umeti, je posebno dovzetna preprosta ljudska duša, da išče izhoda v tajinstvenosti. Nekaj nadzemskega pričakuje, da bo iz tega orjaškega boja prisljal — mir.

Ta ljubka legenda morda ni plod sedanjih dni, temveč je počivala v narodnem izročilu ter je zdaj vznikla na dan. Mogoče, da je bila tudi kje zapisana, saj naš priprosti narod tako rad pogleda v stare „prerokovanske knjige.“ V tej legendi se zrcali pristna slovenska duša, ki tudi v krutih časih rada sanja, baji in pesni.

Padlemu četovodji Jožefu Rojniku v spomin.

Dne 17. junija, ob pol desetih zvečer, je zadela laška granata našega ljubljenskega tovariša četovodjo Jožefa Rojnika, doma iz Braslovca. Ves popoldan je že obkladal nasprotnik naše stališče s težkimi granatami. Proti večeru je malo ponelral, zato smo se začeli prosteje gibati. Grem sprevideti nekaj težko ranjenih: še mi zažvižga par granat čez glavo v smeri proti našemu stališču. Ko se vrnem, mi sporočijo grozno novico: pred nekaj minutami je granata, zadnja, ki jo je vrgel sovražnik k nam, zadela in ubila našega ljubega Rojnika, ko se je bil oddaljil nekaj korakov od svojega kritja. Podelil sem mu še sv. olje. Kar

modre galice, katere en del je nadomeščen s kakšno drugo pripravno snovjo, posebno z galunom ali z žveplenokislo glino. Sem spada zmes galice in galuna, t. j. Martinijeva zmes, galice in žveplenokisla glina, ki jo lahko imenujemo vojno zmes, tenaks itd. Ta sredstva je seveda mogoče rabiti le tedaj, če imamo kaj galice na razpolago.

Ob popolnem pomanjkanju galice ostanejo taka sredstva brez pomena, ker galun ali žveplenokisla glina same nič ne učinkujeta, temveč galico le toliko zboljšavata, da tudi v manj močnih raztopinah zadostno učinkuje.

Ker se je bati, da bo pomanjkanje bakra in s tem tudi modre galice v prihodnjem letu še večje, so velikega pomena zlasti ona sredstva, ki ne vsebujejo bakra. Od doslej znanih sredstev spada tukaj sem pred vsem perocid. To sredstvo je menda dobro, če se ga prav pripravi in prav rabi, ampak tudi tega sredstva primanjkuje, ker se surovine za izdelovanje perocida uvažajo k nam iz Južne Amerike in ta uvoz je sedaj med vojno nemogoč.

Med drugimi, priporočljivimi sredstvi vzbuja posebno pozornost novo sredstvo, ki se imenuje skrajšano „Melior“, kemijsko pa paraklormetakrezol.

To sredstvo izdeluje tvrdka „Avstrijski rudniški zavodi“ (Österreichische Montanwerke) v svoji tovarni v Kaznjovu na Češkem. — Melior je beli, polizolu dišeči prah, ki se v vodi precej hitro topi.

Rabi se tako-le: V kak čeber se napolni 100 l vode in se vanjo polagoma med vednim mešanjem potrese 1 kg praška Melior.

Prašek se hitro raztopi in da tekočino mlečne barve, ki jo pustimo 10 do 12 ur stati in pri tem jo večkrat premešamo. Dobro pri tem učinkuje solnčna svetloba. Po preteku tega časa postane raztopina čista kot voda in se z njo potem lahko škropi. Melior se rabi brez vsakega drugega dodatka. Ni torej potreba pri tem sredstvu ne apna, ne sode ne druge primesi, kar je gotovo velika njegova prednost.

Edina napaka je, da se nič ne vidi, če in kako je trta z njim poškrbljena ali ne. Na drugi strani je pa za trto bolj ugodno, da ni pobeljena, Sicer pa se radi barve tej škropilni tekočini primeša lahko kaka neškodna snov.

Melior učinkuje baje ne samo proti peronospori, ampak tudi proti grozdnim plesnobi. Učinkuje baje tudi proti škrlupu (fusikladiju), plesnobi in drugim škodljivcem sadnega drevja in uniči tudi krvavo listno uš in kaparje.

Škropi se z njim trikrat na leto kot po navadi proti peronospori. Škropiti je le suhe trte, najbolje v gorkem, solnčnem, brezvetrnem vremenu.

To sredstvo je že lani preskusil sloveči češki učenjak, dvorni svetnik Stoklasa, profesor na agrikulturnem oddelku visoke tehnične šole v Pragi, ki je njegov glivice zatirajoč učinek preskusil in zelo pohvalil.

Letos se s tem sredstvom vrše na mnogih zavodih v Avstriji poskušnje, med drugimi tudi v državnih trtnici v Novem Mestu na Dolenjskem. Če se bo to sredstvo obneslo, bo to gotovo velikega pomena za naše vinogradništvo. Želeli bi bilo, da ga tudi naši boljši gospodarji preskusijo. To velja zlasti za one, katerim primanjkuje galice.

Melior bo imela v zalogi o. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani in sicer bo veljal 1 kg kake 3 krone.

Konečno je omeniti, da se vsled pomanjkanja in silnega podraženja galice od brezvestnih ljudi priporoča tudi mnogo sleparskih sredstev in to zlasti na Ogrskem. Tako poročajo ogrska kmetijska preskušališča, da se je tam ponujal modrobarvan galun kot „bulgarska galica“, neko sredstvo pod imenom „Mentholin“ je modrobarvana voda s dodatkom svinobrod-

verjeti nisem mogel, da je resnica; pa je bila: mrzel, bled in krvav je ležal brez življenja na nosilih. Pred par trenutki je še bil s tovariši po svoji navadi vesele volje v svoji „vili“, kritju, ki so ga prijatelji krstili po njegovem imenu. Pred par urami je g. štabnemu zdravniku javil dva mrtva — ni mislil, da se jima pridruži še isti večer tudi on.

Vsi smo bili vsled izgube dragega bojnega tovariša neizmerno pobi, brez besede ves večer. — Govoril sem drugo jutro, ko sem blagoslovil njegovo truplo, na obvezovališču s sanitetcem, ki je bil ves čas vojske rajnemu tovarišu. Pravil je: Vso noč sem mislil in sanjal o Rojniku, — tudi meni se je tako godilo in gotovo tudi drugim, ki so ga poznali. Saj je bil pri vseh nad vse priljubljen vsled svoje plemenitosti in ljubeznjivosti napram vsakomur, zlasti pa napram ranjenecem in bolnikom. Bil je ves čas vojske pri saniteti. Ranjenci in bolniki lahko pripovedujejo, s kako ljubeznijo, usmiljenostjo in sočutjem je skrbel zanje — prelep zgled svojim tovarišem-sanitetcem. Zato ga je tudi Rdeči križ, kar se prav redko zgodi, odlikoval z zaslužno svetinjo Rdečega križa. Čislali so ga predstojniki; zaradi njegove porabnosti, vestnosti in natančnosti ga je vzel g. štabni zdravnik za svojega pribočnika. Še danes mi je pravil štabni zdravnik: „Rojnik je bil vrl dečko! Opažoval sem ga ves čas vojske, spoznal njegov lep značaj, ga spoštoval in zato vzel k sebi.“ Posebej mi je povdarjal, da rajni napram njemu o nikomur nikdar ni kaj huđega rekel; če ga je vprašal o sanitetcih, je vedel Rojnik o njih poročati le najboljše.

Bil je mož krščanskega mišljenja, ves navdušen za katoliška društva, za mladinske organizacije;

skega zelenila. „Mentholin“ je barvana soda brez vsake primesi, enako „Permol“, ki se ponuja po 8 K 1 kg, med tem ko stane čista soda samo 40 vin. 1 kg. „Cupronil“ vsebuje le zelo malo bakra in proti peronospori ne učinkuje zadostno. „Spanjol rez“ obstoji tudi po večini iz sode. Sodo so si izbrali sleparji zaradi tega, ker je je še zadosti in se ni kaj posebno podražila.

Iz tega vidimo, da sleparstvo na Ogrskem še posebno cvete. Zato je ogrska vlada prepovedala ponujanje in prodajanje vsakega sredstva, ki ni od merodajne strani preskušeno. Pa tudi našim vinogradnikom svetujem, da se ne poslužujejo sredstev, ki niso od večšakov preskušena in priporočena, najsi pridejo od koderkoli.

B. Skalicky.

Novi glasovi o perocidu.

Z ozirom na zadnji naš članek „Perocid“, ki ga je spisal g. Tavčar, vinogradnik na Krasu, smo dobili dvoje izjav slovenskoštajerskih vinogradnikov, katere priobčujemo, da se tako sliši mnenje naših domačih vinogradnikov o tem sredstvu.

C. g. župnik E. V. pravi: „Perocid je za naše kraje skoro popolnoma za nič. Brezvspešno pa se rabi perocid v vlažnih legah in v mokrotni dobi, kakoršna je letos. Verjamem g. Tavčarju, da dosežejo na Krasu s perocidom ugodne vspehe, a to menda le radi tega, ker so kraška tla mnogo bolj suha kakor slovenskoštajerska in ker na Krasu navadno mnogo manj dežuje kot v naših krajih. Tla so torej tam na Krasu za razvoj peronospore mnogo manj ugodna, kot pri nas. Kolikor je meni znano, ni v našem okolišju noben vinogradnik z rabo perocida dosegel takega vspeha proti peronospori. Mnogi so popolnoma natančno tako pripravljali perocidovo tekočino, kot nam svetuje v zadnjem „Gospodarju“ g. Tavčar, a so kljub temu imeli od peronospore pokončane gorice. Po mojem mnenju bi se dal perocid v naših krajih rabiti samo v izredno suhih legah in v zelo suhih letih. Pač pa je priporočati, da se pri napravi galične tekočine rabi galun.“

Jurij G., vinogradnik v St. Jakobu v Sl. gor., piše: „Čudim se, da bi perocid na Krasu res tako ugodno vplival v boju proti peronospori, ko pri nas vendar izkušnja kaže, da je perocid popolnoma brez pomena. Jaz ga še sicer nisem rabil, a moj sosed ga je leta 1914, ko mu je zmanjkalo galice, vzel za tretje škropljenje po grozdnem cvetju, in se je pri pripravljanju tekočine natanko tako ravnal, kakor je to predpisano, a vinograd je bil popolnoma ožgan, dočim je moj in drugih sosedov vinogradi, ki smo škropili z galico, bili lepo zeleni.“

Abstinenca.

V „Österreichische Rundschau“ (1. jun. 1916, str. 243—9) poroča Fr. Reinitzer, kakšne učinke ima prepoved alkohola v Rusiji. Zanesljive podatke je zbral švedski pisatelj dr. A. Karlgren, ki se je mudil dalje časa v Rusiji in proučeval ondote razmere. Pravi, da je Rusija vsa izpremenjena. Že v mestih se to pozna. Blagostanje očividno raste. Tiste žalostne prikazni pijanih beračev so izginile. Sicer se še pije — vino se dobiva po raznih ovinkih — a ni piva, zlasti pa ne žganja in vsaj splošno vlada velika treznost. Rusi sami pravijo, da se da primerjati prepovedi alkohola le še odprava nevoljništva.

Se očitnejše so pa blagovite posledice po deželi. Odkar je prepovedana „vodka“, kmetje mnogo več

pa tudi krščanskega življenja; rad je prejemal sv. zakramente na bojišču, pa tudi doma, ko je prišel na dopust. Še teeden pred nezgodo — na Binkošti — je šel z nekaterimi tovariši z menoj v četrt ure oddaljeno, deloma opustošeno cerkev k sv. maši.

Rojnik je bil naš organist, kadar je prišel na polk do kake cerkve z orgljami. Kdo izmed mož pri polku — kolikor jih še je iz tiste dobe — se ne spominja, kako smo bili do solz ginjeni, ko smo prišli avgusta lanskega leta s severnega bojišča na jug in v cerkvi Sv. Križa pri Trstu po dolgem času — nekateri po celem letu — slišali prvič zopet orglje in lepo slovensko petje pod Rojnikovim vodstvom? Ko smo letos v Logatcu na Kranjskem opravljali sveto velikonočno pobožnost, nam je vsak dan pri sv. maši orgljal in vodil petje dragi Rojnik. Povsod si je naenkrat sestavil pevski zbor — organisti pri polku, pa pevke dotičnega kraja. Pa idealni pokojnik ni bil samo organist po stanu, ampak z vso dušo je gorel za cerkveno glasbo in petje. Najraje je govoril o cerkveni glasbi, o kateri je imel prav zrelo sodbo. Še pred par dnevi mi je razlagal, kako bi se umetno in zlasti latinsko cerkveno petje naredilo ljudstvu razumljivo in prikupno. Bil je poln lepih načrtov, ki jih je nameraval vdejaviti po vojski, ki pa spavajo sedaj z njegovimi telesnimi ostanki v laški zemlji. — Njegova duša pa se gotovo raduje v nebesih in vzi-va pri večnem Plačniku plačilo za verno, katoliško mišljenje in življenje, za vsa dela usmiljenja in ljubezni do bolnikov in ranjencev na bojišču, za vso čast, ki jo je dajal Bogu z orgljanjem in cerkvenim petjem.

M. Krajnc.

delajo, kupujejo živino, plačujejo dolgove, pijejo čaj (brez žganja), jedo že meso in nosijo denar še v pošilnice. Zanimanje za javne stvari je mnogo večje, mnogo več se bere, ustanavljajo se knjižnice in čitalnice, grade ljudski domovi z gostilnami brez alkoholnih pijač. Po vaseh in družinah je mir, število požarov se je za polovico in še več zmanjšalo. Zmanjšalo se je tudi število pobojev, šamomorov in poblazenosti. Ljudje imenujejo to „čudež vseh čudežev.“ A zlasti vesele so žene, da so se jim uresničile „svete sanje.“

Zdi se, da ostane prepoved tudi po vojski. Ko se je uveljavilo povpraševanje o tem, je bilo trideset odgovorov za to. Zlasti kmečko ljudstvo je odločno za prepoved. Največ težav delajo le veliki žganjarji in pivovarnarji. Seveda je v Rusiji prepoved alkohola že našla ugodna tla. Že pred vojsko se je začelo protialkoholno gibanje, ki je dobilo ob tajinstvenem razpoloženju ruskega ljudstva značaj nekake verske družbe. Zadnja leta se je ustanovilo na tisoče takih „bratovstev“, t. j. abstinenčnih društev, ki jih vodijo „bratje.“ Vlada se je iz finančnih ozirov upirala, a ob mobilizaciji je car sam vsako prodajanje alkoholnih pijač s strogimi kaznimi prepovedal.

Reinitzer sklepa: Te izkušnje dokazujejo, da trditve o ugodnih posledicah abstinence niso prazne sanje. Dokazujejo, da splošna prepoved alkohola ni nemogoča, le da ji mora poprej razširjeno in krepko gibanje tla pripraviti. Dokazujejo pa tudi, da bo alkoholizma oproščena Rusija, za osrednji silni velika nevarnost, zakaj iz treznosti bo izšel nov rod, bolj zdrav, še krepkejši in številnejši. Če naj osrednji silni v bodočnosti vzdržita, ne smeta zaostati za Rusijo, a temveč morata nastopiti tudi tu, v boju zoper alkoholizem, kot prvi nosilci kulture!

Rusko bojišče.

Dogodki na ruskem bojišču.

V Bukovini.

Dne 21. junija so Rusi prodrli do mesta Gurahumora, ki leži 85 km južno od Černovic. Naši so ruske napade pri tem mestu odbili. V dolini reke Cerešo, ki na zahodu meji Galicijo in Bukovino, so Rusi dne 22. junija zasedli mesto Kutj (60 km jugozahodno od Černovic). Naslednji dan, dne 23. junija, so bili vrženi zopet nazaj. Pri mestu Kimpolung in Jakobeny v zahodnem kotu južne Bukovine so se 23. in 24. junija vršili boji, po katerih so se naše čete v Bukovini umaknile na vzhodni del bukovinskih Karpatov. Dne 25. junija so naši severno od Kutje odbili ruske napade. Sovražnik, ki je napadal z veliko silo, je imel težke izgube.

V Galiciji.

Ob Strypi se vrše hudi boji edino le pri kraju Visniovčika (severno od Bučaca). Dne 21. junija so naši odbili velik sovražni naval. Naš zatvorni ogenj je prizadel Rusom ogromne izgube. Odslej pa so na gališki fronti samo artilerijski boji in manjši spopadi patrulj.

V Voliniji.

Naše in zavezniške čete so v Voliniji v ofenzivi ki je mestoma dokaj uspešna. Dne 20. junija smo kljub luti sovražni obrambi severozahodno od Lucka pridobili na prostoru in smo vjeli nad 1000 Rusov. Dne 21. junija smo prodirali na črti Lokači, Kiselin, Sokul. Ruse smo vrgli na obeh straneh reke Turie čez črto Svinulji—Gorohov. Rusko prodiranje proti Brodyju in Lvovu je ustavljeno. Dne 22. in 23. junija je sovražnik pri kraju Radzivilov severovzhodno od Brodyja zopet silno napadal, a je bil odbit. Pred Luckom smo potisnili Ruse pri Gorohovu in Lokačih zopet več kilometrov nazaj. Ob reki Lipa, ki se južno od Lucka izliva v reko Styr, so naši pri kraju Halatyn Gornji dne 24. junija izrgali Rusom važne višinske postojanke. Tudi pri kraju Toročin (zahodno od Lucka) so naši tega dne vdrl v ruske postojanke. Dne 25. junija so naše in zavezniške čete zahodno od Sokula (ob Styru severno od Lucka) z naskokom zavzele 3 km široko rusko postojanko. Od 16. do 26. junija je bilo v Voliniji vjetih blizu 12.000 Rusov.

Ruska ofenziva zlomljena.

Z velikansko silo so Rusi dne 4. junija pod poveljstvom generala Brusilova pričeli z ofenzivo proti naši fronti. Naši so se morali prvi hip umakniti preogromni ruski premoči. Rusov stoji na fronti od Rumunije do Pripjet-močvirja okrog 2.000.000 mož z novo in močno artilerijo, naših pa je baje samo 700.000 do 800.000 mož. A že pretekli teden se je ruska ofenziva v Voliniji ustavila, v središču (ob Strypi) pa Rusi itak niso mogli nikamor naprej. Iz novejših poročil pa je razvidno, da je ruska ofenziva tudi v Bukovini ustavljena. Črnogledi ljudje so že videli Ruse korakati po sedmograških in ogrskih žitnih poljanah,

videli že nad Lvovom in Przemyslom zopet plapolati ruske zastave, a ne eno in ne drugo se ni obistinilo. Mi smo z božjo pomočjo sovražno ofenzivo zlomili in v Voliniji pridobivamo izgubljene postojanke zopet nazaj. Rusi imajo ogromne izgube. Nepristranski vojni poročevalci pišejo, da so Rusi od 4. do 25. junija izgubili na mrtvih, vjetih in ranjenih 300.000 do 350.000 mož. Samo armadna skupina Kolodin, ki stoji v Voliniji, je izgubila 70.000 mož, med temi 1500 višjih častnikov.

Rusi o naših izgubah.

Rusi izdajajo obširna poročila o vojnih dogodkih na naši severnoizhodni fronti. Iz teh poročil je razvidno, da je ruska ofenziva res zlomljena in da se Rusi v Voliniji umikajo nazaj proti vzhodu, a v sredini (ob Strypi) ne morejo nikamor naprej, edino v Bukovini so prodrli do blizu sedmograške meje. Rusko uradno poročilo z dne 21. junija trdi, da znaša plen Brusilove armade v času od 4. do 17. junija: 3350 častnikov, 169.134 mož, 198 topov, 150 strojnih pušk, 189 metalcev min, 119 artilerijskih municijskih vozov, 35 žarometov in številno vojno gradivo. Danski in nizozemski listi pišejo, da so ruska poročila o naših izgubah prefirana.

Artilerija in utrdbe.

Ruska ofenziva je znova dokazala: utrdbe so izgubile svojo vrednost. Se malo tednov pred rusko ofenzivo so od raznih strani opozarjali na izredno močno našo fronto ob Strypi in v Voliniji ter zlasti naglašali, da je naša besarabska fronta nepremagljiva. Nanovo organizirana in pomnožena ruska artilerija je pa te močne postojanke porušila in izravnala, ravno tako kakor svoj čas naša artilerija rusko fronto ob Dunajcu in še le pred par tedni laški obrambni zid. V boju z močno in številno artilerijo ne odločajo utrdbe, marveč edino le krepka premoč in tehnična popolnost tega orožja samega. To nam vodi do bodočnosti.

General Brusilov.

Ruski armadi, ki stoji od Besarabije do Pripjet-močvirja, poveljuje, kakor smo že poročali, ruski general Brusilov. Prvič je ime generala Brusilova postalo znano v času rusko-japonske vojske. V tej vojni se je tako izkazal, da je postal važen sodelavec pri preuredbi ruske armade in vojaški upravitelj v Podoliji. Po prvi bitki pri Lvovu leta 1914 je veliki knez Nikolaj Nikolajevič sporočil v Petrograd, da sta armadi generalov Ruskega in Brusilova vdrl v Galicijo. Tudi tekom nadaljne vojne je imel Brusilov težke naloge. Bil je skoro vedno poražen, a se je znal vedno rešiti. Tako ga je pri drugi bitki pri Lvovu v okrožju Grodna porazil generalni polkovnik pl. Borojevič. Le vsled dogodkov pri Rava-Ruski in pri Javorovu ni smel Borojevič nadaljevati postopanja in to je Brusilova rešilo. V oktobru 1914 je stala armada Brusilova v okrožju Chyryva in tam jo je porazil general Böhm-Ermolli, a vsled umikanja Nemcev pri Varšavi in Ivangorodu je bilo treba avstrijsko fronto umakniti in zopet je bila armada Brusilova rešena. V decembru 1914 se je armada Brusilov borila v Karpatih. Po bitki pri Limanovu se je morala ruska fronta umakniti in Borojevič je zasledoval Brusilova čez črto Jaslo—Krosno. Divizija podmaršala Krautvalda je stala že blizu Przemysla in je ogrožala tu zadnje zveze armade Brusilov, toda Brusilov je dobil pravočasno ojačenje in avstrijske čete so se mu umaknile na Karpate. V januarju 1915 sta generala Radko Dimitrijevič in Brusilov začela boj za Karpate. Brusilov se je vojskoval na črti od prelaza Užok do prelaza Lupkov. Usoda njegove armade je bila odločena v bitki pri Gorlicah. Poročajo, da je Brusilov srednje velikosti in nekoliko okoren, da ima dolgo in sivo brado in strog pogled.

Italijansko bojišče.

Na italijanski fronti ni posebno velikih bojev. Italijani so napadali na Doberdobski gorski planoti, pri Mrzlem Vrhu, na koroški fronti in na tirolsko-lasški črti od koroške meje do Adiže. Mi smo povsod obdržali svoje stare postojanke, samo na naši novi bojni črti na italijanskih tleh med rekama Brento in Adižo smo zadnje dni svoje naprejšnje postojanke pomaknili nekoliko nazaj, tako da je sedaj naša tamošnja fronta izravnana in smo tako dobro varovani pred italijanskimi napadi. Ker se je na ta način naša fronta mnogo skrajšala, je naše stališče mnogo bolj ugodno kot poprej. Kadorna baje pripravlja novo ofenzivo proti delom koroške in naše tirolske fronte. Naši so blizu švicarske meje prekoračili obmejne grebene in so v gorovju Ortler zasedli več italijanskih postojank. Naše zračno brodoge in podmorski čolni so se proslavili zopet z novimi drznimi

čini. Novo italijansko ministrstvo, ki šteje 19 mož, ne živi v Italiji prevelikega ugleda, ker je za nadaljevanje vojske, dočim je ljudstvo za to, da bi se nehalo z vojsko, ki ne bo prinesla Italiji nobene pridobitve, pač pa zahteva ogromnih žrtev.

V zraku in na morju.

Dne 22. junija je napadel oddelek naših zračnih ladij italijanske postojanke pri Tržiču, drug oddelek je pa napadel Benetke in metal bombe na utrdbi Nikolo in Alberoni z vidnim uspehom. Nastalo je več razstrelb in požarov. Dne 23. junija proti večeru je priplulo velikansko italijansko letalo nad Trst in metalo bombe na mesto, ki pa niso povzročile nobene škode. Med našim zrakoplovcem poročnikom Banfieldom in med italijanskim je prišlo do hudega zračnega dvoboja, v katerem je Italijan podlegel — sovražno letalo je padlo pri Trstu v morje. Dne 24. junija zjutraj je pa napadel oddelek našega zračnega brodoge železniški kolodvor in most v benečanskem mestu Ponte di Piava ter luko pri Gračežu. Omenjeni most je bil porušen, kolodvor in luka pa zelo poškodovani. Naša letala so se vrnila nepoškodovana. Isti dan popoldne je Banfield zopet sestrelil veliko sovražno letalo, ki je 4 km od Gračeža padlo v morje. Dne 24. junija predpoldne je napadel naš podmorski čoln v Otrantski morski ožini italijanski križarki oblike „Principe Umberto“ in „Fourche.“ Obe križarki sta bili potopljene. Tudi laškega rušileca, ki je zasledoval naš podmorski čoln, je zadela enaka usoda. Naš podmorski čoln se je pa vrnil popolnoma nepoškodovan.

Italijani rušijo Asiago.

Dober cilj za italijansko artilerijo nudi samo-obsebi Asiago, kamor Italijani radi streljajo, da bi porušili še tiste hiše, ki so ohranjene. Te zabave pa jim nihče ne krati. Saj rušijo hiše, katere so pred malo časom služile kot bivališča njihovih rojakov. — Tako je Asiago sedaj kup razvalin. Kolodvor je pogorel, cerkev je sestreljena in vse kar se vidi še s Humbertovega trga, ki je glavni trg v Asiagu, so le še razvaline mesta. Trije zapuščeni italijanski železniški vozovi stoje še na tiru in spominjajo, da se je nekoč od tu peljalo v Vičenco. Italijanski letalci prilete pogosto nad mesto in Binkoštno nedeljo zjutraj se je vnel letalski boj, pri katerem so Italijani žal prekmalu pobegnili.

Slovenski domobranci v Italiji.

(Izvirni dopis.)

Pošiljamo Vam pozdrave z italijanske zemlje, katero smo si že priborili mi slovenski junaki. Tudi naš oddelek strojnih pušk od domobranskega pešpolka št. 26 se je udeležil boja proti laškemu hinavcu. Naše puške so jim zapele smrtno pesem. Kar se tiče našega pešpolka, se je udeležil med drugim tudi boja na gori Monte Kemp (visoka 2326 m). Tudi oddelek strojnih pušk je bil zraven, ko smo zavzeli goro in zapodili Italijana v beg. Lahi so se spustili v beg, da ni bilo ne sluzra ne duha več o njih. Mi korakamo z veseljem za njim, ker nam je moral prepušiti dosti vojnega gradiva in tudi mnogo živil. Med prodiranjem v laško ozemlje mi je rekel moj prijatelj: „Graber, pojdi sem! Boš videl, kaj je tukaj.“ Grem gledat in res, bila je utrdba, ki so nam je Lahi prepušili, polna živčevja. Bilo je notri ruma, špeha, salam, sira, makaronov in tudi mnogo polentamoke. Avstrijci smo kar segli po moki in tudi naš oddelek strojnih pušk se udeležil tega dela. Kar naenkrat si je skoro vsak vojak v kotličih skuhal malo polente. Tudi fižol si kuhamo. Rayno ko to pišem, kuhamo velik kotel fižola.

Pozdravljamo Vas vsi slovenski fantje od oddelka strojnih pušk št. 1, domobranski pešpolk št. 26: Rudolf Pestemer, desetenik, voditelj strojne puške; Franc Graber, voditelj namestnik; Gregor Ocvirk, četovodja; Stefan Jarh, desetenik; Rud. Lukman, sanitetni vodja; Franc Tabor, Ivan Zagoršek, Andrej Poropat, Franc Plakuta, Franc Turnšek, F. Vehovar, Franc Skaza, Filip Borovnik, Jožef Sustarič, Gregor Hrovat, Franc Petelinšek, Jožef Gomzi, Mihael Jan, Franc Steindeker, Franc Sajovic, Fran Bračič.

Ziva skala ob Soči.

Naš stari znanec J. Drole, doma na Polzeli, piše dne 18. junija svojim starišem:

Naznanjam Vam, da sem hvala Bogu še vedno krepak in zdrav. Danes sem prišel ob štirih od baterije domov, dve noči nisem nič spal. Pri službi božji sem pa že bil ob 6. uri. To mi je prijetno. Kadar sem prost, pa pohitim v svetišče. Dne 15., 16. in 17. junija smo se dobro pokali. Dne 16. je grmelo celo noč. Treskalo je hudo. V takem položaju že dolgo nisem bil, akoravno bom že kmalu dve leti v ognju. Kadar avstrijska artilerija začne pokati, tedaj grmi, da se kar zemlja trese. Ponoči je delovanje artilerije mično slišati in videti, ker je vse v svetlobi. Nebo se žari od streljanja topov. Pa mislim, da ste tudi na Slovensko Štajersko že slišali grmenje topov. Z na-

šim velikanom „Rihardom“ jim mnogo hudega prizadenemo. Gorje jim tam, kamor naš strel pade! Mi pa stojimo tu ob Soči trdno kot živa skala. Kadorna se je daleč zaračunal, tako kakor oni, ki so na medvedovo kožo pili. Polentar nikdar ne bo na avstrijskih tleh maneštre pražil. Bodite mi vsi pristržno pozdravljeni!

Moj vojni tovariš.

Piše lovec Franc Bečan.

Veliko zabavo nam dela na bojnem polju vojak, katerega je že opisal g. vojni kurat v „Slovenču“ z dne 10. t. m. Sam rad priznava, da je ciganske rodovine, česar bi tudi ne mogel tajiti, ker ga izdaja njegova barva. Ta lovec, sedaj prideljen sanitetcem, me ima posebno rad, ker mu pišem in čitam njegova pisma. Sam namreč ne zna pisati. Dokler še ni našel v meni dobrega prijatelja, so mu pisali drugi vojaki, kateri pa so dostikrat pisali vse kaj drugega, kot je on želel. Vzrok temu je bil, da je prišel s svojo nevesto navskriž. Toda ko sem jaz to izvedel, pa sem zopet vse popravil in njegova nevesta ga ima že zopet rada kot poprej. Za to dobroto mi je jako hvaležen. Prosil me je, naj mu pokažem, kako se piše in čita. Prav rad sem mu ugodil in v prostem času sva že začela s poukom. Pri čitanju še gre, toda s pisanjem je trda. Njegovo največje veselje pa je ustna harmonika, katera je tako tesno združena z njim kot ne vem kaj. Kadar ga ponoči uši grizejo in ne more zaspati, igra tako dolgo, dokler ne zaspi s harmoniko v roki. Zjutraj, ko se zbudi, je prva skrb njegova harmonika, katera mu je v spanju padla iz roke, da jo poišče in zagode eno veselo. Hudo bi ga užalilo, ko bi mu kdo vzel harmoniko in jo skril. Podnevi, kadar gorko sonce sije, se splazi na kakšno skalo, gleda proti sovražni strani in zopet igra. Če prižvižga tuhtant kakšna svinčenka, se niti ne zmeni in pravi, da mu pomagajo svirati. Če pa pribuči kakšna granata, pogleda proti nebu, posluša in pravi: „Ja, pa le ni varno tukaj igrati!“ Splazi se s skale in ko je čas menaže, vzame umazano posodico in ko mu kuhar da jedilo, nese vesel v eni roki posodico, z drugo roko pa igra, dokler ne pride v barako, koder slastno zavžije hrano. Sicer pa je prav pridlen fant, vsi ga imajo radi, še celo poveljnik. Za njegove zasluge pri obvezovanju ranjencev krasi njegova prsa hrabrostna kolajna. — Pozdrave!

Francosko bojišče.

Borba za Verdun se nadaljuje z nezmanjšano silo. Dne 23. junija so Nemci zavzeli verdunsko utrdbno Thiaumont (na vzhodni strani Moze) in s tem pomaknili železni obroč tako blizu Verduna, da so na vzhodni strani Moze od mesta oddaljeni le še 4 do 5 km. Na desni strani Moze se bijejo krvavi boji za postojanko „Mrtvi mož.“ V brambi za Verdun so že Francozi dozdaj izgubili 400.000 mož, Rusi so poslali 60.000 mož Francozom na pomoč, katere so spravili pred Verdun. Angleži so spravili iz Avstralije nova ojačenja na francosko bojišče in napovedujejo pričetek velike ofenzive, da bi razbremenili Francoze pri Verdunu.

Francoski zračni napad na Karlsruhe.

110 človeških žrtev.

Na Telovo popoldne ob 3. uri je priplulo nad mesto Karlsruhe, ki je glavno mesto južno-nemške dežele Badenske, več francoskih zrakoplovov, ki so vrgli zavsem na mesto 29 bomb, nakar so zopet odpluli. Na povratku sta bila dva francoska zrakoplova prisiljena se spustiti na tla.

Škoda, katero so povzročile na mesto vržene bombe, sicer ni velika, pač pa so bombe ubile 110 oseb, med temi 75 otrok, težko ranile 147 oseb, med temi 79 otrok. V samo eni ulici je bilo ubitih čez 100 oseb. Francoske bombe so bile napolnjene s strupenimi plini, kajti trava je postala v bližini, kjer so padle bombe na zemljo, rumenkaste barve. Badenski veliki knez in njegova obitelj se je nahajala za časa napada v stolni cerkvi in tudi švedska kraljica, ki je bila v Karlsruhe na obisku, je utekla smrti.

Turška bojišča.

Rusi so morali za svojo sedanjost veliko ofenzivo proti nam odtegniti baže 200.000 mož s kavkaškega bojišča. To priliko so porabili Turki in so začeli z ofenzivo proti Rusiji in sicer na zahodnem delu kavkaške fronte v smeri proti Trapeunt. Turška ofenziva je uspešna. Dne 22. junija so bili Rusi v bajonetnem boju na severni strani reke Čoroh poraženi. Turške čete se bližajo Trapeunt, od katerega so oddaljene le kakih 25 do 30 km. Dne 23. junija so pa Turki porazili Ruse v bitki pri prelazu Partuk-Ser-

mel v južni Perziji, Rusi se umikajo na celi črti. Na ostalih turških bojiščih nobenih bistvenih dogodkov.

Rumunija ostane mirna.

Iz Rumunije ni nobenih poročil, ki bi nas mogle vznemirjati. Rumunija ostane mirna, tembolj ker je ruska ofenziva ustavljena.

Grška pod jerobstvom.

Ker sta kralj in Skuludisova vlada odklanjala četverosporazumove zahteve, naj se Grčija pridruži njemu in ker sta kakor Angležem in Francozom tudi Bolgarom pripustila zasediti grško zemljo, in pred vsem trdnjavo Rupel pri Solunu, se je četverosporazum tako razburil, da je zahteval, naj odstopi Skuludisova vlada, naj se vršijo nove volitve, naj odstopi načelnik grškega generalnega štaba Dusmanis in naj se grška armada in mornarica razorožita. Dokler se te zahteve ne spelnijo, se ne sme niti za naprtnik ne uvažati, ne izvažati iz Grčije. Četverosporazumove ladje so obkolile grško obal. Grška je stala pred gladom in tako se je kralj udal ter izpolnil vse četverosporazumove zahteve. Armada je razorožena, Skuludis je odstopil, namesto njega je prevzel vlado Zaimis, volitve so razpisane in načelnik generalnega štaba je odpuščen. Volitve pred potekom 2 mesecev ne bodo končane in tako dolgo se ni bati, da bi Grčija z orožjem nastopila proti nam.

Vojska med Ameriko in Mehiko?

Že zadnjič smo kratko poročali, da so se razmere med Združenimi državami Severne Amerike in Mehiko skrajno poostrele. Amerika je poslala 15.000 mož pod poveljstvom generala Pershinga v Mehiko, da ukroti vstaške mehikanske čete po poveljstvom upornega mehikanskega generala Karance in pod pretvezo, da varuje koristi američanskih državljanov in kapitalistov, nahajajočih se v Mehiki. General Karanca je pa zbral 30.000, po nekaterih vesteh celo 80.000 mož, da prežene iz dežele severoameriške čete. Generalu Karanca se je baje že posrečilo obkoliti generala Pershinga. Druga poročila pa pravijo, da se bije hud boj med Mehikanci in Amerikanci, v katerem sta bila dva kavalerijska oddelka generala Pershinga tako popolnoma uničena, da je ostalo samo sedem mož pri življenju.

Amerika se oborožuje z mrzlično naglico. Ameriški senat je dovolil za mobilizacijo 50.000.000 dolarjev (1 dolar = 5 K). Po vsej državi se vrše prebiranja. V mehikansko vodovje je že odplul oddelek ameriških vojnih ladij, da zapre mehikansko morskobal. Tudi v Mehiki se na vojsko pridno pripravljajo. Radi nasilnega nastopa Amerike napram Mehiki nameravajo južnoameriške države stopiti na stran Mehike, isto se pričakuje od Španije, katero je Amerika v špansko-ameriški vojski oropala najlepših otokov.

Hrvatski sabor.

V Zagrebu zboruje hrvatski sabor. Razen proračuna je treba tudi podaljšati finančno pogodbo z Ogrsko. Hrvatska namreč ne pobira nobenega davka, ampak vsi davki gredo na Ogrsko. Hrvatski sabor ne razpolaga niti s kraljevim denarjem, ampak o tem sklepajo Hrvatoma Madžari v Budimpešti. Pri nas je vsaka občina finančno bolj samostojna kakor vsa trojčina kraljevina Hrvatska, Slavonija in Dalmacija. Pristaši pravaške in kmečke stranke so predlagali, da se po enodušni volji vsega hrvatskega naroda nagačba več ne podaljša, ampak da je od 1. julija 1916 Hrvatska finančno popolnoma samostojna, da torej sama razpolaga s svojimi davki. Srbsko-hrvatska zveza je te predloge pobijala in branila nagačbo z Madžari. Voditelj kmečke stranke Stjep. Radić je nasproti srbskemu govorniku izvajal: „Hrvatska je bila vedno popolnoma samostojna in neodvisna. V svetovni vojni so se vsi narodi okrepili. Ne glede na izid vojne moramo dobiti svojo finančno samostojnost, kar že zahteva in potrebuje razvoj našega narodnega življenja. Kaj bodo rekli Madžari?!? Mi južni Slovani nismo za boj z njimi. To bi bilo tudi neumno, ker smo močnejši od njih. Do dobrega razmerja pa pride šele tedaj, če bodo Madžari spoštovali naše pravice in potrebe. Splošno se govori, da pride po vojni do hrvatsko-madžarske vojne, če ne dobimo finančne samostojnosti. Madžari bi storili pametno, če se ne upirajo naši zahtevi. Danes je celi narod za finančno samostojnost, posebno ker vidi, kakke bodo posledice vojne. Koalicija naj leto in dan,

za katero podaljšuje nagačbo, porabi za delo za finančno samostojnost.

Slovenske žrtve za domovino.

Na južnem bojišču na Monte Kotesini je padel dne 20. maja Janez Fišer, sin dobre krščanske družine iz fare Sv. Križ pri Slatini (občina Plat). Njegov stric je prijazen gospod župnik v Ribnici nad Mariborom, Andrej Fišer. Rajni Janko je bil skozi-skoz dober, nepokvarjen mladenič, vrlo vzgojen v strahu božjem, ud mladeniške Marijine družbe in Orlov pri Sv. Petru na Medvedovem selu. — Č. g. 1. Mlakar, vojni kurat, naznanja žalostno vest, da je Franc Koren od 20. larskega bataljona dne 26. maja junaške smrti na bojišču od sovražne krogle zadet padel za domovino. Pokopan je na nekem primorskem vojaškem mirodvoru. Doma je od Gornje Poljskave, občina Kolberg. Star je bil 33 let. Bil je edini sin. — Na južnem bojišču sta umrla junaške smrti za cesarja in domovino Janez Veingerl iz Stangrove in Franc Toš iz Ženjaka, župnija Sv. Benedikt v Slov. gor. Zadnji je bil vedno vnet Marijin družbenik in res vzor pridnega, krščanskega mladeniča. Zapušča priletno mater-vdovo, ki je sedaj že drugega sina žrtvovala za domovino. Prvi pa zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke. — Č. g. vojni kurat Krajnc piše, da je od 11. stotnije pešpolka štev. 87. padel na laškem bojišču dne 20. maja Janez Hamer iz Polič pri Račgoni. Truplo so blagoslovili in pokopali na Monte Kotesinu. Janez je bil šele komaj v 19. letu. Žalost za očeta in mater je tem večja, ker je brat France padel na istem bojišču dne 21. decembra 1915. — V teklu enega tedna je došla iz južnega bojišča žalostna novica, da so prve dni tega meseca iz vasi Razkote pri Prihovi padli trije sosedje. Anton Mlakar in Jan. Brdnik sta padla na italijanski zemlji, Vinko Tantegl na Doberdobski planoti. — Dne 30. maja 1916 je italijanski bajonet pretrgal nit mladega življenja podsetniku Francu Čučko od Sv. Jakoba v Sl. gor. Ko smo Italijanom vzeli več postojank in jih zasledovali, je šel Čučko s štirimi možmi za prednjo stražo. On je šel prvi naprej. Zadel je na sovražnika. Deset Italijanov je skočilo iz kričja proti njemu. Mislili so, da ga že imajo. Pa pri nas Slovincih se Lah moti, da bi katerega tako lahko živega dobil. Imela me je groza, ko sem videl svoje tovariše v taki nevarnosti. Mislim, da so vsi izgubljeni. Bili so obkoljeni od treh strani in napadeni z bajoneti. Italijani so padli trije mrtvi, drugi pa so zbežali. Čučko pa je bil zadet v prsa na levi strani. Bil je naš najboljši tovariš. Šel je živat boljše plačilo! Pošiljamo pozdrave staršem, ženam, bratom, sestram, vsem prijateljem in bralcem „Slovenskega Gospodarja.“ Blaž Ertl, desetenik, Sv. Marjeta na Dravskem polju; Franc Šauperl, poddesetenik od Sv. Jakoba v Slov. gor.; Fran Knödl od Sv. Marjete ob Pesnici; Ferdinand Terstenjak od Sv. Ane v Slov. gor.; Franc Pučko od Sv. Antona v Slov. gor.

Obnovite naročnino! Z današnjo številko je mnogim naročnikom potekla naročnina. Prosimo vse, ki nimajo lista plačanega naprej, naj naročnino takoj obnovijo, da jim ne bo treba lista ustaviti. Ob enem pa vabimo vse tiste, ki še nimajo naročenega Slov. Gospodarja, da si ga takoj naročijo. Posebno priporočamo ženam, starišem, sorodnikom in vsem prijateljem naših hrabrih vojakov, da jim vsaj za četrto leta naročijo „Slov. Gospodarja“, ki je, kakor vojaki na fronti in zaledju sami priznavajo, njih najljubši prijatelj. „Slov. Gospodar“ je glavni razširjevalec verske in narodne zavesti, radi tega zasluži, da se mu pridobi čim več novih naročnikov. „Slov. Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina se pošilja na naslov: Upravišтво Slovenskega Gospodarja, Maribor.

Tedenske novice.

Duhovniške spremembe. Prestavljena sta č. g. Jožef Kavčič, provizor v Framu, kot prvi kaplan v Šoštanj in č. g. Andrej Klobasa, kaplan v Jarenini, kot kaplan k Sv. Jakobu v Slov. gor. Bogoslovniški duhovnik č. g. Martin Medved je nameščen kot kaplan v Jarenini. Č. g. Valentin Kropivšek, dosedaj kaplan v Šoštanju, nastopi dne 1. julija župnijo Fram.

Ranjen vojni kurat. Č. g. vojni kurat Janez Golec je bil 8. jun. t. l. na ruski fronti od granate na glavi in roki močno ranjen in zasut. Zdaj, že veliko boljši, se zdravi v mariborski bolnišnici. G. Golec ima že dvojno odlikovanje, duhovni zaslužni križ 2. razreda in vojaško odlikovanje »Signum laudis«.

Nova sv. maša. Oč Sv. Benedikta v Slov. gor. rih se nam poroča: V nedeljo dne 2. julija bo pri Sv. 3 Kraljih daroval svojo prvo sv. mašo frančiškan o. Adolf Ploj iz Ločkega Vrha. Pridiguje č. g. o. Miklavž o. Sv. Trojice.

Naša mladinska organizacija. V nedeljo, dne 25. junija se je pri Gornji Sv. Kungoti vsila skupna prireditev okoliških dekl. Marijinih družb. V velikem številu so se te prireditve udeležile Marijine družbe iz Gornje Sv. Kungote, Sv. Križa, Svečine in Sv. Jurija ob Pesnici. Pridigoval je g. profesor dr. Hohnjec. Slovesnost se je končala s cesarsko pesmijo, katero so mladenke navdušeno zapele.

Sprejem v prvi razred c. kr. gimnazije v Mariboru za leto 1916/17. V p i s o v a n j e se vrši do dne 1. julija pismeno, ako se vpošlje na gimnazijsko ravnateljstvo krstni list in zadnje šolsko spričevalo, dne 2. julija pa osebno v pisarni tega ravnateljstva, Elizabetina ulica, št. 16 I. nadstropje, levo, od 10.—12. ure. S p r e j e m n i i z p i t i sami se vrše dne 3. julija točno ob 10. uri dopoldne istotam. V j e s e n i b o vpisovanje za ta razred dne 15. septembra; izpiti dne 16. septembra.

Pohvalno priznanje. Stotniku v generalštabu Viktorju Andrejki pl. Livnograd (njegov oče je pisatelj v Družbi sv. Mohorja izšle knjige »Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini«) je c. kr. vojno poveljstvo v Gradcu izreklo pohvalno priznanje za njegovo odlično vestnost in vsled značilne podetnosti vzorno službeno delovanje.

Imenovanje. Državni in deželni poslanec dr. I. Benkovič je imenovan za nadporočnika-avditorja.

Zavedajmo se svojih dolžnosti! Pregovor pravi, da gospodinja hiši tri vogle podpira, v tem strašnem času pa sloni na ramah žene vsa skrb za obdelovanje posestva, za prehrano družine itd. Pri tem pa se ne sme pozabiti, ker bi bila prevelika škoda, na vzgojo otrok. Po izbruhu vojske se je vsled velikega pomanjkanja delavcev dovolilo šolski mladini ostajati doma pri delu. Žal le, da nekatere matere to dovoljenje preveč izrabljajo in svoje otroke obdržijo včasih čisto brez potrebe doma. Mati slovenska! Zavedaj se svoje dolžnosti! Ko jih sama nimaš časa učiti, pošiljaj svoje otroke v šolo: saj veš: »Omiko, razumnost in blago srce, šolski nauki obilno čele.« Znano je, da je ravno sin onih starišev, ki jim je bila vzgoja deveta briga, bil v poznejših letih največji zapravljevec in hudobnež. Kadar se bo sklenil mir, kar Bog daj kmalu, ne bo samo dosti telesno pohabljenih, temveč tudi veliko krdelo duševno zanemarijenih mladine. Nikdar, draga slovenska mati, se ne boš kesala, če boš dovolj strogo nadzorovala in vzgojevala svojega otroka. — Savinjska mladenka.

Kako je »Slovenski Gospodar« priljubljen med vojaštvom. Martin Pevec, doma od Velike Nedelje, nam piše z bojišča: Dragi »Slovenski Gospodar«! Srčna Ti hvala, da tako redno prihajaš sem k nam na bojno polje! Naznamim Ti, da ne preberemo samo, z očmi vrstic, katere nam pišeš, ampak takorekoč počepimo s prstom vsako besedo, da nam tem delj časa ostane v spominu. Sem dobimo tudi druge časnike, toda Ti si nam najljubši, ker si naš domačin. Res je, kakor pravi pesem: »Tudi tu cvetijo rožice, po njih brenčijo čebulice, al' naših rož je lepši cvet, čebulice naših je slajši med.« Pozdravljamo tudi vse Tvoje bralce: Franc Reih in Vincenc Škrjanc, doma od Ljutomera; Franc Vuk od Svetin; Simon Petrovič od Sv. Andraža; Jakob Vrhovšek iz Poljčan; Saurič Franc iz Brežic. — Opomba uredništva: Iz teh vrstic sledi opomin vsem prijateljem naših vojakov, da jim naj naročajo naš list na bojišče in v vojašnice.

Srečke avstrijskega Rdečega križa. Družba Rdečega križa namerava izdati nove srečke, ker hoče naenkrat pridobiti v e l i k o p r e m o ž e n j e, ki ga potrebuje. V sedanji svetovni vojski so se izčrpala vsa nabrana sredstva; ako hoče izpolnjevati svojo velikansko nalogo, kateri se hoče posvetiti baš po mirovnem sklepu, je nujno potrebno, da si zagotovi nov vir dohodkov. Najvišje priznanje zasluži dejstvo, da je Rdeči križ v svetovni vojski na obćudovanja vreden način in brez prenehanja izpolnjeval svoje naloge, za kar mu je zagotovljena vroča zahvala ranjenih, bolnih vojakov ter vsega prebivalstva. Družba in pred vsem njeni dobrotniki, ki so ji pomagali od leta 1880 do leta 1914 nabirati vojni sklad, niso mogli naprej vedeti, da bo vojska v takem obsegu in tako dolgo divjala. Potrebna je bila nadaljnja izdatna denarna pomoč, ki jo je prebivalstvo naklanjalo dozda s povoljnim uspehom. Rdeči križ si je pa svest, da z mirovnim sklepom njegovo delovanje še ne bo zaključeno, in se torej ne more zadovoljiti le s počasnimi prostovoljnimi prispevki. Rdeči križ

hoče v zmislu svojih določil z vso močjo gojiti ljudsko zdravje, kar bo po vojski gotovo važnejše, kakor kdaj poprej. Cena za eno srečko znaša 30 kron, vrednost pa 40 kron. Srečke se lahko naročajo od konca junija do 10. julija. Glede dobikov in nabave srečk opozarjamo na inserat na 8. strani današnje številke.

Kako naj občine proslavijo svoje junake. Iz Št. Ilja v Slov. gor. se nam poroča: Dve tukajšnji občini sta na namestniški odlok glede proslave padlih sklenili zaprositi cerkveno predstojništvo, da isto ob končani vojski dovoli, da se sme v cerkveni zid v Št. Ilju vzdati spominska plošča vseh tistih občanov, ki so padli v sedanji krvavi vojski. Seveda bi imela vsaka občina sama za se eno ploščo. Ob enem pa se bo v občinski pisarni priredila zlata spominska knjiga, vsebujoča imena vseh mož in mladeničev, ki so bili tekom te vojske vpoklicani v vojaško službo, so žrtvovali svoje življenje za domovino, bili odlikovani, so prišli v vjetništvo ali pa se pogrešajo. Spominske plošče v cerkvenem zidu domače cerkve in zlata spominska knjiga v občinskem uradu bo še poznim rodom dokaz o žrtvah, ki jih je naš narod doprinesel v tej vojski.

Poizvedbe o ranjenih in vojnih vjetnikih. Ker se dogajajo slučajji, da se ponujajo nepoklicane osebe svojem ranjenih ali vjetih avstrijskih vojakov za poizvedovanje o ranjenih in vojnih vjetnikih, objavlja vodstvo avstrijskega Rdečega križa na Dunaju, VI., Dreihufeisengasse št. 4 in vodstvo skupnega poizvedovalnega urada za vojne vjetnike, Dunaj, I., Fischhof št. 3, da nima nihče drugi pravice dajati obvestil proti plačilu o ranjenih, oziroma o vjetih avstrijskih vojakih, kakor imenovana urada. Omenjena urada dajata brezplačno zanesljiva poročila o ranjenih in vjetih, dočim so tozadevne poizvedbe zasebnikov nezanesljive. Prepovedano je torej dajati proti plačilu obvestila svojem ranjenih ali vjetih avstrijskih vojakov.

Obiskovanje bolnikov in ranjencev v bolnišnicah. Kakor smo že poročali, je notranje ministrstvo odredilo, da smejo privatne osebe bolnike ali ranjence v bolnišnicah obiskati le, ako imajo izkaz o cepljenju koz. V bolnišnicah, vojaških in drugih, se ta ukaz strogo izvršuje. Tako nam poroča prijatelj iz Gradca, da pridejo ljudje iz Slov. Štajerije, n. pr. iz Slov. gor. in Savinjske doline, obiskat svojce v graške bolnišnice. Ker jim ni znano, da morajo imeti omenjene izkaze, se jim vstop v bolnišnice zabrani. — Svetujemo torej vsakemu, ki hoče obiskati svojce v bolnišnicah, naj si preskrbi izkaz o cepljenju koz ali pa si da pri bližnjem zdravniku kože cepiti.

Frischaufov dom na Okrešlju boče od 29. jun. naprej oskrbovan. Seveda le toliko, kolikor je v vojnem času sploh mogoče, kar naj p. n. obiskovalci vzamejo na znanje. Dobilo se bo vedno dobro vino, mleko, ajdovi žganci, kava čaj po mogočnosti tudi jajca. Kruh si naj vsak obiskovalec sam preskrbi.

Igla iz želodca v srce. Od Sv. Jurija ob Pesnici se poroča: Cerkevne vinčarja na Šnelerju je zadela huda nesreča: nenadno mu je zvečer obolela kravica in prihodnji dopoldan so jo morali že zaklati, predno se je on sam vrnil od oddaljenega živinozdravnika. Ko so jo raztelesili, so našli nenavadni vzrok bolezni: živinčec je bilo najbrž že pred pol letom požrlo tobačni mehur s privezano iglo za osnaženje pipe. Želodec se je dolgo trudil, nepoklicanega gosta odpraviti in se mu je res dobro posrečilo, potisniti jo skozi svojo steno vun; a tu se je igla zabodla v srce, kar je povzročilo hudo bolezen in naglo smrt, ker je začelo srce ob igli že gniti. V teh časih je taka nesreča posebno hud udarec, a njen vzrok istotako posebno čuden in nenavaden.

Gospodarske novice.

Važna določba za kmetijske zadruge. Dunajsko trgovsko sodišče je zavrnilo izpremembo pravil neke nižjeavstrijske viničarske zadruge, da sme prodajati pridelke ne samo od svojih članov, ampak tudi od nečlanov. Sodišče je reklo, da se sme prodajati izključno pridelke zadržnikov, ker zadržni zakon zahteva skupno obratovanje zadržnikov. Višja deželna sodnija je ta sklep potrdila, vrhovno sodišče pa je ugodilo revizijskemu rekuru in trgovskemu sodišču ukazalo, da naj izvede zaproseni vpis. Utemeljitev se glasi: Bistveni namen kmetijske zadruge: prodaja kmetijskih pridelkov zadržnikov, se ne krši, če se o priliki in pomožno poleg tega prodaja tudi pridelke nezadržnikov. Tak postranski posel z nezadržniki ima samo namen pospeševati skupno poslovanje. Vrhovno sodišče je obenem sklenilo, da se razsodba vpiše v repertorij njegovih razsodb.

Nakupovanje živine po mesarjih ustavljeno. C. kr. mariborsko okrajno glavarstvo je z odlokom z dne 14. junija odredilo, da odslej ne sme v mariborskem

okrajnem glavarstvu klavne živine nihče drugi nakupovati, nego nakupovalci živino-prometnega zavoda. (Isto se je menda odredilo tudi v drugih glavarstvih.) Odslej morajo mesarji vso govejo živino, ki jo rabijo za svojo potrebo, dobavljati edino od živino-prometnega zavoda. Župani smejo izdajati potne liste samo za klavno živino, ki so jo kupili nakupovalci živino-prometnega zavoda.

V celi državi enotne živinske cene. Gornjeavstrijski kulturni syet se je obrnil do vlade, da se naj za celo državo upeljejo enotne najvišje ali primerne cene za živino. Razlika med sedanjimi cenami posameznih dežel je zelo velika. Na Štajerskem je najvišja cena za debele vole 2 K 90 v 1 kg žive teže. Na Češkem pa je cena za take vole 3 K 80 v. Nemškočeski list »Agrarblatt« pravi, da se v Avstriji ne more upeljati enotnih živinskih cen, ker so že v mirnem času bile cene zelo različne. Na Ogrskem že imajo leto dni za celo onostransko državno polovico enotne živinske cene.

Za varstvo naše živinoreje. Cesarska namestnija je izdala na podrejene oblasti odlok, v katerem opozarja, da se dojne in plemene krave, telice in voli do 2 en pol leta, kakor tudi biki do 2 let smejo zaklati edino, ako politična oblast da tozadevno dovoljenje. Nakupovalci živinoprometnega zavoda so dosedaj v več slučajih nakupovali v klavne namene krave, ki dajo več kot 4 l mleka, da celo take z 9 do 10 l mleka na dan; kupovali so plemene in močno breje krave, ter vprežne vole, ki so pri gospodarstvu mnogokrat nujno potrebni, tako, da je poter spravljanje žetve in opravljanje nujnih gospodarskih del zelo ogroženo. Namestnija je pritožbe živinorejcev uvaževala in je naročila podrejenim oblastvom, naj opozorijo nakupovalce, da se morajo pri nakupovanju na vsak način držati prej omenjenih določil. Pritožbe je treba poslati na župane, oziroma naravnost na c. kr. okrajno glavarstvo.

Kavine karte. Ministrska naredba določa, da se sirova ali neprežgana kava ne bo oddajala. Kavine karte so veljavne za osem tednov in so vobče veljavne za ¼ kg prežgane kave za osebo in za teden. Otroci, stari manj kakor štiri leta, nimajo pravice do kavinih kart. V mestih, trgih in industrijskih krajih smejo okrajne politične oblasti zvišati množino kave in sicer na tri osminke kg za osebo za osem tednov, v posebnih okoliščinah celo do ½ kg. Pravico do kavinih kart imajo samo tiste osebe, ki nimajo v zalogi več kakor 1 kg kave za vsako osebo, ne vstevši otrok, starih manj kakor štiri leta. Od 9. julija naprej se bo kava prodajala samo na kavine karte, katere se bodo dobile pri občini. Natančneje bodo o tem razglasila okrajna glavarstva.

Sladkorne karte za vkuhavanje sadja. Na deželi se od dne 1. julija dobijo pri občinskih uradih tiskovine, katere se morajo izpolniti, ako se hoče dobiti sladkorne karte za vkuhavanje sadja. Tiskovine se lahko vpošljejo na okrajno glavarstvo v času od 1. julija do 1. oktobra. Dotične sladkorne karte se dobijo na okrajnem glavarstvu.

Primerne cene za zgodnji krompir. Mariborsko okrajno glavarstvo je določilo kot primerno ceno za letošnji zgodnji krompir za 100 kg 20 K in sicer na železniški postaji, kjer se naklada. Ako pa ima lastnik krompirja do železniške postaje več kot 5 km, se mu plača za 100 kg 20 K 50 v. Te primerne cene veljajo samo do 10. julija 1916.

Skrbite za deteljno seme! Štajersko cesarsko namestništvo razglasa: V Avstriji se je uvažalo vsako leto iz inozemstva velike množine rdečega deteljnegu semena, takozvano turško deteljno seme. Vsled vojske se je pa nehal vsak uvoz in treba je skrbeti, da si doma preskrbimo kolikor mogoče veliko množino deteljnegu semena, kar je za našo živinorejo neprecenljive važnosti. Kmetom-zivinorejcem se torej priporoča, da že sedaj skrbijo za zadostno množino deteljnegu semena in ga še vrhutega toliko pridelajo, da ga bodo mogli prodati, kajti za deteljno seme se bodo ponujale visoke cene. Zlasti na Slovenskem Štajerskem je vsled ugodnega podnebja kmetom omogočeno pridelati več deteljnegu semena, kakor ga sami rabijo in ker je naša domača (štajerska) detelja tudi drugod glede kakovosti na prav dobrem glasu, bo letos, kakor tudi prihodnje leto popraševanje po spodnještajerskem deteljnem semenu zelo živahno. Našim poljedelcem se priporoča, da si izberejo drugo deteljno košnjo za pridobivanje deteljnegu semena, kajti pri prvi je detelja navadno zelo bujne in velike rasti, vsled česar gre veliko živinske krme v izgubo. Nadalje se ne more zadosti priporočati, da naši kmetje pustijo deteljo dobro dozoreti, kajti dobro dozorelo deteljno seme ni tako občutljivo proti neugodnim vremenskim razmeram, kakor pa nezadostno dozorejeno.

Strnišča ajda je za večino pokrajin naše in sosednjih dežel silno važen strniščni pridelek, ki veliko zaleže za prehranjevanje prebivalstva in kot močno krmilo. Zlasti sedaj ob vojni ima strnišča ajda

velikanski pomen in pride kmetovalcem zato se posebej v velik prid, ker se more z njo bolj prosto razpolagati. Sejte torej obilo strniščne ajde, kolikor vam le razmere dopuščajo. Če se ajdi ne gnoji s fosfatnimi gnojili, ni obilega pridelka zrnja, zato gnojite s superfosfatom, če tega ne bo, pa s Tomasovo žlindro ali vsaj s pepelom. Dobra ajdina letina je največ odvisna od zgodnjega dozorenja, vsled česar se ogne jesenski slani, zato naj pride po možnosti zgodaj v zemljo. Skušajte z vsemi silami ajdo sejati vsaj okoli sredi mesca julija ali pa takoj, ko ste poželi ječmen, rž ali pšenico. Ako nimate semena, pišite takoj po občini žetvenemu komisarju na okrajnem glavarstvu. Seveda moraš poyedati, koliko rabiš ajde za seme.

Razne novice

Materina ljubezen je močnejša kakor sama smrt. O grobišču Daj-Odži v rodu Nakabara v Tokiju na Japonskem pripoveduje narod naslednje globoko pesniško zamišljeno pravljico: V omenjeni ulici je bila majhna prodajalna, v kateri je stari prodajalec prodajal midzuame, otroški sirup jantarjeve barve. Slednji dan o pozni uri ponoči je prihajala v to prodajalno jako bleda in medla žena in je molče kupovala za keš (najmanjši denar) sirupa. Vsled tega je iz same radovednosti nekoč šel za njo. Ko je pa videl, da gre na pokopališče, je krenil nazaj. Naslednjo noč je zopet prišla, a nakupila ni midzuame, a pokimala je prodajalcu, naj gre za njo. In šel je za njo z nekatereimi prijatelji. Krenila je zopet na pokopališče, kjer je izginila v nekem grobu. A iz globčine groba so slišali prodajalec in njegovi prijatelji otročji jok. Ko so odprli grob, so našli v njem — truplo žene, ki jih je privedla, in živo dete s skledico ostankov sirupa. Mati je bila prerano pokopana, dete se je rodilo v grobu, ali materina ljubezen je bila silnejša od same smrti: duh materin je skrbel za dete in ga hranil...

Obe nogi ji je odrgalo. V Domžalah na Kranjskem je dne 21. junija hotela 43letna samska kočarica Marija Komotar iti čez železniški prelaz na državni cesti. Lokomotiva premikalnega vlaka jo je zgrabila in jo vrgla na progo. Odrgalo ji je obe nogi v kolenih ter je v nekaj minutah izdihnila. Strojevodja ni bil mogel pravočasno ustaviti vlaka. Ponesrečenka je bila nekoliko gluha.

Beg dveh avstrijskih častnikov iz Sibirije. Listi poročajo: V Kodanj sta prispela kot mornarja na nekem parniku dva avstrijska častnika, ki sta v decembru 1915 pobegnili iz nekega sibirskega vjetniškega tabora ter pred neprestanimi neverjetnimi težkočami in nevarnostmi bežala čez Mukden, Tientsin, Peking, Šanghaj, San Francisco v New York.

Dopisi.

Maribor. Svinjski sejmi v Mariboru prepovedani. Mariborski mestni magistrat razglasa, da so odslej naprej do preklica prepovedani sobotni svinjski sejmi z živimi svinjami na mariborskem svinjskem sejmišču, ker so se pripetili slučajni nalezljive svinjske bolezni.

Sv. Križ pri Mariboru, V nedeljo, dne 25. junija, je po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočce, mirno v Gospodu zaspal g. Jožef Gartner, p. d. Minklič, oče č. g. župnika na Planini, Franca Gartner. Pogreb je bil v sredo, dne 28. junija.

Cirkovce pri Pragarskem. Zelo smo se začudili, ko smo v zadnjem „Stajercu“ čitali, „da se bo v kratkem času pričelo tudi z rekviriranjem svinj.“ Ali je ta vest resnična? (Odgovor uredništva: Na tej vesti ni ne pitice resnice. Kolikor nam je znano, oblasti še sedaj ne mislijo na rekviriranje svinj. Opoznamo Vas na naš današnji članek: „Ali se bo nje rekvirirale?“) „Stajerc“ nadalje piše: „Ženite svoje svinje takoj k merjascu, da se oplodijo.“ Na ta način misli „Stajerc“, da bi se dalo rekviriranje svinj omejiti. Tu se je pa naš ptujski prijatelj prav močno vrezal. Od nas kmetov vsak ve, da ta reč ne gre tako kot si jo predstavlja „Stajerc.“ Da bi se svinje moglo „takoj“ gnati k merjascu, to nam je nekaj novega. Spominjamo se pri tem, kaj je naredila mestna gospa, ki si je kupila večje posestvo na deželi. Nekega deževnega dne je zapovedala hlapcem: „Danes imate čas, pa ženite vseh sedem krav k biku, da se obrežijo. Kadar je lepo vreme, ni časa za to.“

Brezno ob Dravi. Takozvana flosarska nedelja bo letos dne 9. julija z dvojno službo božjo: ob 7. uri in ob 10. uri z vojno procesijo.

Celje. Na železniški progi Celje—Grobello—Rogatec so pokradli neznani tatovi 40 kg telefonske žice v vrednosti 400 K in poškodovali več telefonskih drogov.

Petrovce. Od dne 1. junija naprej se bosta oba tovorna vlaka štev. 1877 in 1878, ki prevažata osebe, ustavila tudi na tukajšnji železniški postaji za toliko časa, da bodo mogli potniki stopiti na vlak ali izstopiti iz vlaka.

Smartno na Paki. Tukajšnji učitelj in poročnik Josip Hergout je bil na italijanskem bojišču težko ranjen. Nahaja se v dunajski Rudolfov bolnišnici.

Vransko. Tukajšnji ljudskošolski učitelj Rih. Pezdevšek je imenovan za poročnika.

Dobova. Dvajsetkrat so že naznanjali naši zvonovi smrt domačinov-vojakov, kateri so žrtvovali na bojišču svoje življenje za domovino. Dva vojaka sta pa na tukajšnjem pokopališču položena k zadnjemu počitku. Franc Kopinč, kmet na Vel. Obrežu, 40 let star, pešec, ranjen v Galiciji, se je zdravil na Dunaju in doma, umrl v sušici, zapustivši žalujočo ženo in osem nedoraslih otrok. Ivan Setnikar, rojen v Polhovem Gradcu, 19 let star, črnovojnik, stražar, je dne 1. junija t. l. ponesrečil v Sotli. Oba pokojna so spremljali k grobu orožniki, vojaki-stražarji železnice in granice ob Sotli, položili na njun grob lepe vence in znak ljubezni in upanja na svidenje. Tudi begunci-Goričani so dne 6. junija spremljali k grobu rojakinjo iz Oslavja Terezijo Primožič, vdovo, staro 67 let, katere trije sinovi nosijo vojaško suknjo, tri hčeri si pa služijo tukaj s pridnim delom vsakdanji kruh. — Naše žene in mladenke znajo spretno rabiti koso, črtalo, urno vozijo, orjejo, vzgojujejo otroke in molijo za odsotne može, očete in domovino, v svojem poklicu so sedaj spoštovanja vredne mučenice, vrle junakinje.

Konjice. Dne 2. julija popoldne ob 4. uri ima konjerejska zadruga v Konjicah svoj letni občni zbor. Vabljeni so vsi konjerejci, zlasti ker bo pogovor glede letošnjega konjskega premojenja v Slov. Bistrici, ki se vrši dne 12. julija tudi za Konjiški okraj.

Zadnja poročila, došla v sredo, 28. junija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 27. junija.

Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Pri Jakobenyju, severno od mesta Kuty in zahodno od kraja Novo-Počajev so bili ruski napadi odbiti. Pri Sokulu napad Nemcev napreduje. Sicer pri nespremenjenem položaju nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Skrajšanje naše fronte v prostoru med Breno in Adižo se je večerj končalo. Vse iz tega ozira od italijanske strani razširjene vesti o pridobitvah in drugih uspehih so, kakor je iz naslednjih podatkov, ki se jih je iz vojaških ozirav moglo še le danes objaviti, popolnoma neresnične. V noči na 25. junija se je pričela že pred tednom pripravljena delna izpraznitev glede ozemlja, ki smo ga po našem napadu pridobili, neugodne prednje črte. Sledeči predpoldan je sovražnik nadaljeval obstreljevanje postojank, ki so jih naše čete že zapustile. Še le opoldne so pričeli italijanski oddelki na posameznih delih bojne črte med reko Aspač in Sugansko dolino polagoma prihajati naprej. V odseku med Adižo in dolino Aspač se je omenjeno obstreljevanje proti že davno zapuščenim postojankam celi dan, kakor tudi naslednjo noč in mestoma še večerj zjutraj nadaljevalo. Oba dva dni ni bilo na celi fronti nobenih bojov. Naše čete niso izgubile ne vjetnikov, ne topov, ne strojnih pušk, ali kakega drugega vojnega gradiva. Sedaj se Italijani že približujejo našim novim postojankam. Danes zjutraj so napadli goro Monte Testean, kjer so bili pod težkimi izgubami odbiti. V dolini Požine je naš topovski ogenj prisilil več bataljonov k umiku.

Na primorski fronti so se izjalovili sovražni napadi na krnsko ozemlje in na Mrzli Vrh.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 27. maja.

Francosko bojišče.

Brezvspešni francoski napadi severozahodno in zahodno od oklopne utrdbe Thiaumont in južnozahodno od trdnjave Vaux.

Rusko bojišče.

Armadska skupina generala pl. Linsingen: Južnozahodno od Sokula naskočile naše čete ruske črte in vjele več sto mož. Sovražni protinapadi povsod brezvspešni.

Vojska med Ameriko in Mehiko neizogibna?

Poročila iz Londona pravijo, da je vojska med Mehiko in Ameriko neizogibna. Zastopniki četverospornih držav pritiskajo na mehiškega predsednika Karanca, da bi odjenjal. Četverospornemu ne bi bilo ljubo, če bi se Združene države Severne Amerike zapletle v vojsko, ker bi potem Amerika našla nasprotnikov ne mogla več tako podpirati z vojnimi potrebščinami.

Loterijske številke.

Gradec, dne 21. junija 1916: 54 11 31 4 10
Lince, dne 24. junija 1916: 34 3 57 70 8

Mala naznanila

Čevljarski pomočniki se sprejmejo. Prav dobra plača. Jarčičev naslednik Jos. Fritz, Glavni trg št. 18. Maribor. 429

Kontoristinja

z večletno prakso, zmožna strojopisja in stenografije, event. tudi hrvaškega jezika se takoj sprejme. Ponudbe: poštni predal 44 Celje. 418

Pekovski učenec se takoj sprejme: Maribor, Tegetthoffstr. št. c. l. 423

Gospodinja, starejša, pametna oseba, ki zna popolnoma dobro in čedno kuhati, razume vrtna dela, vkuhanje sadja, zna perilo prati in likati ter opravljati vsa hišna dela, je zelo snažna in je že v boljših hišah služila ter ima dobro spravevala, se sprejme dne 1. julija. Voditi mora gospodinjstvo za tri osebe. Plača 24 K in dobra oskrba. Oglasi se naj na poštenu uradu Podčetrtak. 422

Hišnik (hlapec) za domačo opravila se takoj sprejme pri dobri plači in hrani. Franjo Duhek, svečar Maribor, Viktringhofova ulica.

V katrem kraju bo letos dobra sadna letina. Naj se mi piše: Jos. Sver, Dunaj, VII. okraj, Lindengasse št. 33. 424

Izabelo — vino kupim vsako množino in plačam po 80 v liter. Rosenkraz Postfach Gradec. 425

Učenec

iz dobre hiše in z boljšo šolsko naobrazbo se takoj sprejme v modno in manufakturno trgovino R. Stermecki — Celje. 417

Kontoristinja

če mogoče s prakso, sicer samo zelo inteligentna začetrnica, se v žganjarski tovarni takoj event. s l. ali 15. julijem sprejme. Zahteva se stenografija, strojopisje, sigurno računanje, slovensčina in nemščina. Stalno mesto pri dobri plači. Ponudbe v obeh jezikih z navedbo dosedanje delavnosti. Simon Hutter, sin, Ptuj. 427

Močan učenec za trgovino z mešanim blagom, zmožen obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme pri trgovcu Ludviku Pinter v Selnici ob Dravi. 410

Priden krojaški učenec

se sprejme. Janez Partlič, krojaški mojster, Studenci pri Mariboru. 411

Zastopniki, ki bi vojake zavarovali, se sprejmejo. Dobra plača in ugodni pogoji. Vpraša ali zglaš se pri Okrajnem uradu vdovskega in sirotinskega zaklada v Ptuj, miniritski samostan.

Ženitna ponudba

28. leten inteligenten mladenič, lepe in prikupljive zunanjosti, neomadeževane preteklosti, dobro srčen in trezen, praktičen, mesar in kmetovalec z poznejšo dedščino, si išče tem potom značajno nevesto s primernim premoženjem. Vdova z otroci ni izključena. Morebitne ponudbe z natančnim naslovom pod „J. S. Štras štev. 30 pri Spielfeldu.“ Za tajnost se častno jamči. 398

Hiša

novozidana 2 nadstropna v mestu, še davka prosta, velik vrt, stanovanjski plačajo na leto 2832 kron, se proda pod lahkimi plačilnimi pogoji za 30.000 K. Več v upravnistvu pod „Hiša 30.000 Maribor.“ 190

Novozidana hiša

davka prosta, na Tezni, s 5 sobami 4 kuhinje, perilna kuhinja, studenec, lepa njiva. Cena 13.000 kron. — Hiša brez njive, velik vrt, drugo vse, kakor pri prvi. Cena 1.000 K. Tezno 42 pri gosp. Rannar. 178

Vojaške ure napestnice

niklaste ali iz jekla K 10'—, 14'— in 18 K, z radium svetlobno ploščo K 14'— 22'—, z la kolesjem K 21'— 30'—, z radium svetlobno ploščo K 32'—, 36'—, z preciziranim kolesjem K 50'—, srebrna ura z nategljivo zapestnico K 26'—, 30'—, zlata ura z nategljivo zapestnico K 90'—, 100'— 3 letno jamstvo. Zamenjava dvodelna, ali pa denar nazaj. Pošila se proti povzetju; na bojišče proti prejšnjemu nakazilu denarja poleg 30 v za poštnino.

Prva tovarna ur
Ivan Konrad.
c. i. k. dvorni dobavitelj v Brúxu
800 na Českem. 2 D

Mladenka v službi, želi stopiti v zakon ali iti za gospodinjko. Stara 32 let. Pismo se vpraša v Mariboru Bergstrasse št. 5 pri gospe Roza Rovšek. 406

Lepo posestvo z lepim zelenjadnim in sadnim vrtom, hiša z najemniškimi stanovanji v največji bližini mesta, se proda. Ludovik Pec, Studenci pri Mariboru „Josefinental št. 1. 385

Išče se pridno pošterno dekle, katera ima priliko tudi v kuhinji se kaj privaditi. Več se izve pri trgovcu I. Traut, Ptujška gora. Katere so pa okoli Celja, se pa lahko zglašijo osebnost v Gosposki ulici št. 32 Celje vsak dan od 1/2 do 1/2 ure popoldne. 386

Pomočnika ter učena večera nemškega ter slovenskega jezika sprejme takoj trdka Rudolf Pevec v Mozirju. Pogoji pismo ali osebno takoj. 389

Poštena, pridna dekla, ki zna molziti in sama krave krmiti se sprejme. Ludovik Peč, Studenci pri Mariboru, „Josefinental št. 1.“

20 oravov veliko posestvo pri Sv. Tomažu nad Ormožem, 5 minut od farne cerkve in šole, obstoji iz hiše in gospodarskega poslopja, travnikov, njiv in gozda, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Cena 18000 K. Polovica lahko ostane. Naslov: Marija Božič Sv. Tomaž.

Stavbeno, umetno in strojno ključavničarstvo ter popravilnic. avtomobilov Karl Sinkovič-eva vdova Maribor (grad), Brandisgasse št. 2 se priporoča za vsa popravila motorjev, pernih in poljedelskih strojev. Prevzame se dela vrtin in drugih ograj, pri grobovih, svetilk za grobove, vojnih križev ter vseh ključavničarskih del pri stavbah in umetninah. Vsa dela se najbolje izvršijo. 396

Mariborska okolica!

Kupim takoj manjše vinogradno posestvo v bližini Maribora, najraje v Kamnici ali Bresternici. Želi se solčna, mirna lega in priprava hiša za poletno stanovanje. Kupnina se takoj izplača. Naslov kupca pove upravnistvo „Slov. Gosp.“ pod „Lep vinograd št. 375.“

Vila

novozidana z 8 sobami, 4 predsobe, 4 kuhinje z vodo. Veliki vrt v Mariboru. Lahki pogoji. Cena 28 tisoč kron. Več pove upravnistvo pod „Vila 172.“

Dvenadstropna hiša z velikimi stanovanji v mestu, davka prosta nese na leto 3216 K, se proda. Lahki plačilni pogoji. Cena 40.000 K. Več pod „Hiša 192.“

Hiša

na voglu novozidana 2 nadstropna, s prodajalnicco, v mestu, še davka prosta za stanarino se dobi na leto 4200 K. Lahki pogoji. Cena 52.000 K. Naslov v upravnistvu pod „Davka prosto št. 191. Maribor.“

Sprejme se pridna poštena, močna dekla, sposobna za vsako delo pri Tereziji Bothe, Račje. 388

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj

se najbolj priporoča.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsake nedelje od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe določa posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke. 6

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je 1 K. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznanih in pohvalnih pisem. **F. Prull**, mestna lekarna „pri c. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

„DIANA“ kopališka zadruga na Bregu pri Celju ima svoj

občni zbor

v sejni dvorani Narodnega doma v Celju dne 3. julija 1916 ob 6. uri zvečer.

DNEVNI RED:

1. Letni račun za l. 1915.
2. Sprememba pravil.
3. Volitev načelstva
4. Slučajnosti.

312

STRD (izstresen iz pogač)

kupi v vsaki množini medicar Franjo Duhek, Maribor, Viktringhofova ulica. Plačam bolje kot vsak drugi.

Gobe. Gobe.

Kupim

vsako množino **lepo posušenih** gob (globanj) po najvišji dnevni ceni. V prvi vrsti kravše ali prave globanje, potem **posušene** turke, brezovke, zemljarije, jelenovke, bodičarice ali rumene ježovke, medvedove tace, laške lesičke, navadne rumene (zotte) lesičke, sivke, počenice, gelobarke, štorovke i. t. d. sploh vse užitne gobe.

Trgovci in nabiralci gob, ki bi se zanimali za nakup oziroma nabiranje gob, naj pišejo na „Ekspert gob“ v Konjicah št. 62, Stajersko. — P. S. Pridem na zahtevo v vsak kraj, da podučim nabiralce in trgovce o nabiranju in nakupu raznih vrst.

370

Zahvala

vsem, ki so mojega ljubega moža

Lovrenca Zemljič

dne 16. junija spremnili k zadnjem počitku. Posebno pa zahvaljujem č. g. dr. Gašperiču, ki so sv. mašo služili in mrtvaške moštevce za pokojnika opravili, nadalje č. g. župniku in usmiljenim sestram v radgonski bolnišnici, ki so tako ljubezno pokojniku stregle.

Za žalujoče ostale:

Marija Zemljič in sorodniki.

426

Vsakovrstne

poljedelske stroje

kakor: mlatilnice, vitlje, čistilnice za žito, sadne mlane in prese te slamoreznice ima v veliki izbiri in jih priporoča veletrgovina z železnino „MERKUR“ **Peter Majdič** v Celju.

416

Kilne pase

tudi za najhujše kile, trebušne obveze, suspensorije, podlage za ploske noge, brgle, umetne ude, kakor roke in noge i. t. d. ter pokončne držaje in druge različne stroje proti telesnim poškodbam po zdravniškem predpisu izdeluje izvrstno in dobro staro-znana tordka

Franč Podgoršek,

bandažist,

Maribor, Burgass 7.

340

Čas košnje jetu!

Pozor kmetovalci!

Naročite takoj za poskušnjo najboljše kose sedanosti „Gorenjsko koso“, ki je izdelana iz najfinejše srebrnojeklene tvarine ter se za vsak komad jamči (garantira). Dobi se edino **v prvi gorenjski razpošiljalni Ivan Savnik Kranj št. 150** (Gorenjsko).

Gorenjska kosa	60	65	70	75 cm	dolge
	6	6 1/2	7	7 1/2	8 pesti

Cena K 2-60 2-70 2-80 2-90 3- komad

„Gorenjska kosa“ je lahka kot pero, torej priprava tudi za ženske!

(Zahtevajte ilustrirani cenik zastoni!)

306

Brezovih metel

kupim vsako množino. Ponudbe z navedbo cene na R. Starovašnik, Konjice.

406

Nekaj časa bo še trajalo,

da bo naša zaloga na surovinah izčrpana, ker smo pravočasno vse preskrbeli, da zamoremo oddajati Lysoform tudi med poletjem. Kakor znano, pospešuje vroči poletni čas najbolj razširjenje vseh nalezljivih bolezni; zato stori vsakdo dobro, ako kupi že danes zanesljivo desinfekcijsko sredstvo, n. pr. eno steklenico Lysoforma.

Cene so sledeče:

100 gramška steklenica Lysoforma . . .	K 1-25
250 „ „ „ . . .	K 2-50
1 kos Lysoform mila	K 2-—
1 steklenica Pfefferminzlysoform . . .	K 2-—

Pošljamo na zahtevo vsakomur zastoni in franko od odličnega zdravnika sestavljeno knjigo „Zdravje in desinfekcija“.

5 M

Dr. Keleti & Muranyi, kemična tovarna, Ujpest.

Anglo-Avstrijska Banka.

PROSPEKT.

S cesarskim ukazom z dne 4. junija 1916. l. (drž. zak. št. 170) se je dovolila pod

Najvišjim pokroviteljstvom Nj. Veličanstva cesarja stoječi

Avstrijski družbi Rdečega križa

izdaja posojila na žrebe v imenski vrednosti **40 milijonov kron**, razdeljeno na**2,000.000 žrebov po 20 kron imenske vrednosti**

(20.000 serij po 100 števil).

Po načrtu za žrebanje znašajo **velike dobiteljice****K 500.000, K 300.000, K 200.000, 150.000 in K 100.000.**

Velike dobiteljice se do zadnjega žrebanja ne zmanjšajo nikdar pod znesek

K 100.000.Druge dobiteljice so odmerjene s **K 50.000, K 40.000, 30.000 in K 20.000** in mnogoštevilne dobiteljice so ustanovljene z zneski po **K 10.000, 5000, 1000 in 500.**Posojilo na žrebe se popolnoma poplača od 1916 l. do 1956 l. in **najmanjša dobiteljica**, s katero mora biti dvignjen vsak žreb v najneugodnejšem primeru, naraste v štiridesetletni dobi razdolževanja**od K 30.— do K 48.—.**

Za zavarovanje tega posojila obstaja **loterijski zaklad**, ki je sestavljen iz zasto
novci varovancev. Loterijski zaklad upravlja nadzorni svet, ki je sestavljen iz zasto
ga kontrolira cesarski komisar.

Dvignjeni žrebi, ki se vzamejo iz obtoka, se bodo izplačevali tri mesece po
Za kotiranje žrebov na dunajski borzi se bo prosilo, ko se začne oficijalni
Žrebalo se bo po nastopno natisnjenih

določilih za

Žrebi, po številu 2,000.000, razdeljeni v 20.000 serij po 100 števil z dobi
dobitka, se okličejo v povračilo potom žrebanj po načrtu. Žrebalo se bo ob dneh, r
naslednji delavnik v prostorih Avstrijske družbe Rdečega križa v navzočnosti cesarske
Avstrijska družba Rdečega križa in Anglo-avstrijska banka vsaka po enega, in sicer takor
za to; v to kolo so se pred prvim žrebanjem vložile številke serij 1 do 20.000 s p
žrebanje višjih dobiteljic. V ta namen se denejo dvignjene številke serij v srečnos
ganjem iz obeh srečnosnih koles II in III se določita serija in številka tistih žreb
vrstnem redu tega načrta. Ko je dvignjena vsaka posamezna dobiteljica, se denejo iz srečnosnih koles II in III dvignjene številke nazaj v srečnosni kolesi
in žrebanje se nadaljuje dotlej, da bodo izžrebane vse višje dobiteljice. Ako bi se žreb, na katerega je že prišla dobiteljica, izžrebal ponovno, je to žrebanje
neveljavno in dvigniti je treba drug žreb. Vsi v seriji dvignjeni žrebi, na katere ni prišla višja dobiteljica, se izplačajo z najmanjšo dobiteljico.

Žrebalni seznam se objavlja v listu „Wiener Zeitung“.

Na Dunaju, dne 16. junija 1916.

Anglo-avstrijska banka, S. M. v. Rothschild, Dunajsko Bankovno društvo, c. kr. Vseskupna avstrijska Zemljanska zajemna ustanova, c. k.
priv. Avstrijska zajemalna ustanova za trgovino in obrt, Spodnje avstrijsko Eskomptno-društvo, c. k. priv. Avstrijska Zemljška Banka, Union-
Banka, Središnja-Banka nemiških hranilnic, Vseskupna položna Banka, Dunajska Lombardna- in Eskomptna Banka, c. k. priv. Banka Meničarno
delniško-Društvo „Mercur“, c. k. Vseskupna Prometna-Banka, c. kr. priv. Češka-Union-Banka, Živnostenská banka.

Avstrijska družba Rdečega križa.

Na podlagi prospekta

se vabi s tem na podpisovanje

2,000.000 ŽREBOV

posojila na žrebe

Avstrijske družbe Rdečega križa iz leta 1916.

(Novi žrebi Avstrijskega Rdečega križa).

Pogoji podpisovanja so naslednji:

1. **Podpisna cena** znaša

30 kron za žreb;

od tega je položiti 5 kron za žreb v gotovini takoj ob zglastvi podpisa za varščino, ostanek pa je plačati takoj, ko se naznani pridelitev, najkasneje do 31. julija 1916. l., drugače zapade za varščino plačano prvo plačilo na račun 5 kron za žreb.

2. **Rok podpisovanja** se prične

dne 27 junija 1916. l. in se konča dne 10. julija 1916. l.

3. Podpisuje se v bankah, bančnih hišah in menjalnicah ter na drugih mestih, ki se imenujejo, v običajnih opravičnih urah.

4. Ako se podpiše več žrebov nego, jih je izdanih za podpisovanje, se prideli manjše število. Podpisnikom, ki podpišejo ali **do 10 žrebov** **presto** ali do 100 žrebov z **enoletno zaporo prodaje**, se daje prednost ob prideljevanju

5. Plačila na račun, ki so se plačala ob podpisu, ki pa postanejo prsta, ker se je pridelilo manjše število žrebov, se porabijo za nadaljne odplačilo na podstavi priglavitve prideljenih žrebov, ostanek ki je morda še potreben, pa se mora plačati v roku, določenem v točki 1. Presežek se takoj vrne v gotovini.

izabelo - vino kupim vsakega in Anglo avstrijske banke in ki
no in plačam po 80 v liter.
senkraz Postfach Gradec. 426

re na Dunaju.

imsk.
žini mes.
Studenci
tal št. 1.

Išče se pridn
tera ima pril
kaj privaditi
cu I. Traun
so pa okoli
zglasiti
št. 1. ga kolesa I, določenega
1. številki sledi neposrednje